

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

zincirlerin eskiden azuvarları
değiştiriliyor - Gazeteler -

- Çok güç bir ameliyat çocuklar :
Kafasına değiştireceğiz !

ARKA ARKAYA
2 BÜYÜK ÇEKİLİŞTE

7
milyon

LİRA TUTARINDA İKRAMIYE

yalnız

İŞ BANKASINDA

TÜRKİYE BANKASI

en fazla ikramiye veren Bankadır

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :

Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Şemsi Belli, Nîmet Arzık, Needet Rüştü, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baha Oral, Rauf Ulukut.

ÇEVİRGEN AİLESİ :

Vâ - Nû, Semiramis Aydınık, Ergin Ortaç, Gülден Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nihar Tülek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ.

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :

Ercan Matbaası

Kapak baskısı :

Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

IDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.

Telefon : 22 18 11

İLÂN FIATİ :

Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 3 — Sayı : 70

29 Kasım 1962

YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Ak b a b a

İnanmış adam!

A CABA başka milletler içinde benim yaştlarım kadar çileli bir kuşak var mıdır?..

Bizim ilkokul «Abdullahâğa Mekteb-i İptidaisi» ydi. Bütün sınıflar bir odada toplanmıştı. Sıralar, yer sırasıydı. Evden getirdiğimiz bir minder üstünde, tahta döşemeye diz çökerdik... O zamanın eğitim ve öğretim sistemi böyleymiş demeyiniz... Bizim Beylerbeyi'nin üst komşusu Çengelköyünde Rum mektebi, alt komşusu Kuzguncuk'ta Yahudi mektebi böyle değildi!

Biz, elifba'yı, zar zor bir yılda sökerdik. Arkasından gelsin «Kara-baş Tecvit»!..

«— Kaçen harf-i metten sonra sebeb-i met sükân-u ârz ile sâkin olursa...»

Yaş, altı, yedi.. Daha gazeteyi keliyoruz. Ama ezberlediğimiz bu! İlkokuldan orta okula atladık mı, haydi Arapca.. Gözlerimiz yumulu, iki diz üstü sallanırdık:

«— Nasare, yensiru, nasran, nâsırın...»

Okuduklarımızı, ezberlediklerimizi düşünürüm: de, kendi kendime acır, bir merhamet gülüşüyle:

«— Yine çok şükür, derim, daha fazla aptal olmamışım!»

İki büyük özlentim vardı: Kısa

pantolon ve kız arkadaşı!.. İkisi de yasaktı!

Büyüdüm: Yaş on sekiz, on dokuz, yirmi... Taksim Bahçesine, Tepebaşı Bahçesine gideriz.

Benim gençliğimde bu bahçeler ip kuşaklı serseri yatağı değildi, sahnesinden insanına kadar her şey güzeldi

Biz, üç dört delikanlı bir masada soğuk biralarımızı yudumlardık: Başka masalardan gelen sıcak kahkahalarla eriyerek... Kadımsız masa yalnız Türklerindi!

Salıncıye, ancak Ermeni kadınlarının çıktığı tiyatrodan bile seyirci salonunu bir tahta perdeyle ikiye bölerdiler: Bir taraf harem, bir taraf selâmlık!

Vapurlarda kadınlar kamarasının kapusu açılınca bir ısıltılı bakışla göğöz: gelmek, kaç gece rüyalarımız olurdu bizim!

Balkan Harbinde vatanlar kaybetmenin acısını biz duyduk.. İkinci Dünya Savaşında barbar ordularını İstanbul sokaklarında biz gördük... Üstümüze dağlar yıkılsa, bizi bastıran aşağılık duygusu kadar ezemezdi...

Ömrümüz, imrenmekle geçmiştir, yutkunmakla geçmiştir, göğsümüze sığmayan anılarla geçmiştir... Taaa

1923 e kadar! Taaa Dumlupınar tepelerinde süngülerin şimşekleri çıktığı sabaha kadar! Taaa Mustafa Kemal'e kadar!

Reşit Paşaları, Mithat Paşaları, Ali Suavi'leri, bütün devrimcileri, büyük saygılarla selâmladıktan sonra söyleyim: Biz Avrupalılığa, uygarlığa, çağdaş hayata ilk adımı Atatürk'ün ayaklarıyla attık!

1945 te, bizi bir adım daha ileriye götürmek isteyenlerin nasıl 1923 gerisine ittiklerini görünce, O, gözümüzde de, gönlümüzde de yaşadığı günleri aşan bir büyüklük aldı: Kendi kendisini geçen bir büyüklük!

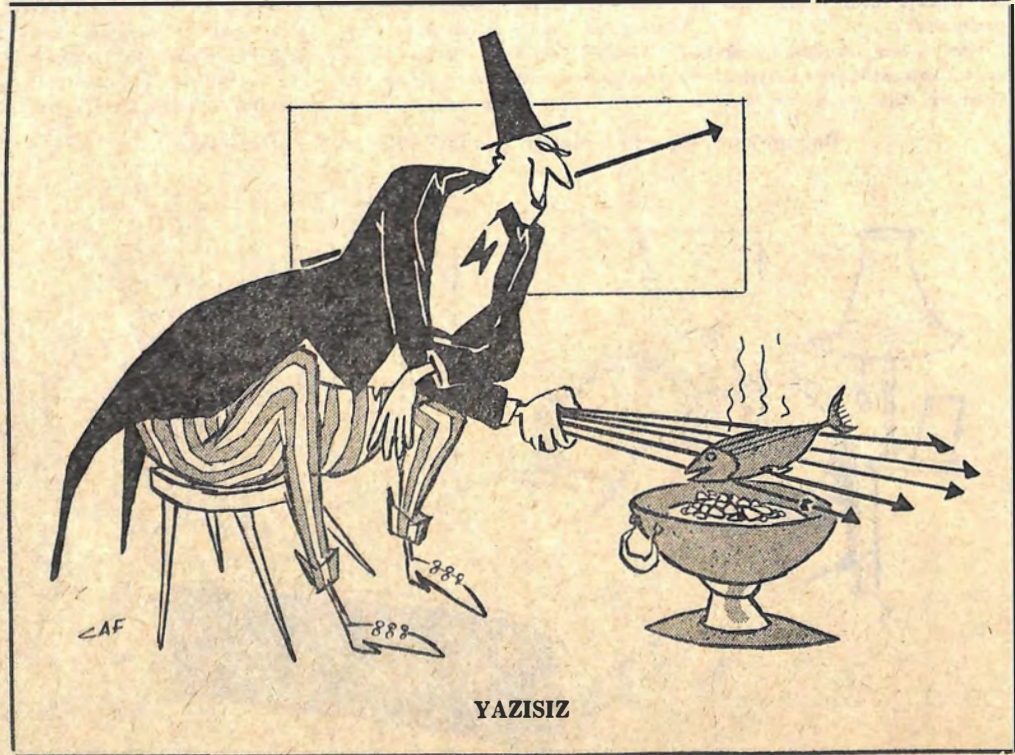
Tek çıkar yol vardır: Atatürk ilkelerinin sönmöz meş'alesiyle aydınlanan yol!

Her partinin içinde buna inanan idealistler var... Hele partiler dışı, kaba politikaya sırt çevirmiş aydınlar çoğunluğu, tüm bu inanışta, bu güvenişte, bu yöndedir.

Türkiye'yi «idare-i maslahatçı» lara düşürdüğü bataktan ancak onlar kurtarabilir, o inanan insanlar topluluğunun kuracağı Kemalist partili...

Bir inananmış adam, yüz inananmış adamdan kuvvetlidir!

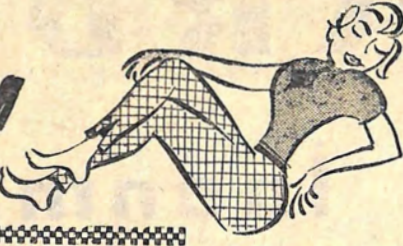
Yusuf Ziya ORTAÇ

YAZISIZ

Hâtuner!

*** NACİ SADULLAH ***

ERKEKLİK eden kadınlar bulunduğunu biliyoruz... Kadınlar erkekler bulunduğunu da biliyoruz. Fakat ben şimdi gazetelerimizden, hiç bilmediğimiz bir şey öğrenince, ister istemez bir yaşına daha girdim. Bereket ki, bizim bu suretle bastığımız yaşlar hesaba katılmıyor: yoksa, maazallah, onlar da sayılsaydı, hele bizim memlekette, dört bin, beş bin yaşındaki insanlar çocuk sayılırlardı!

Beni bir yaşına daha bastırın havadisi, geçen gün, İstanbul «Akşam» gazetesinde okudum. Bunu, havadisi okumamış olanlar, uyduruyorum sanmasınlar diye açıklıyorum.

Akşam'ın verdiği havadise göre, bizim «Polatlı» da, vücudunda iki cinsiyetli aynı zamanda taşıyan bir genç varmış, adı Metin Şener!

Bu genç; şimdi, birisi erkek, öteki de kadın olmak üzere iki kişi ile birden evlenmek istiyormuş!

Hakkında verilen tafsilâta açıklandığına göre, Metin Şener bu arzusunun açıkladığı zaman kendisine: «— Ayıp olmaz mı?...» diye soran «Akşam» muhabirine, işte aynen şöyle cevap vermiş:

«— Niçin ayıp olsun? Mademki Allah beni böyle yaratmış, ben de bu hallarla icaplarına uygun bir hayat sürmeye hem mezun, hem de mecburum!..»

Akar suları durdurabilecek bu mantık karşısında biz ne diyebiliriz? «Yazı mı, tura mı atalım da, sen

gel şu iki cinsiyetinin birinden vazgeç!» diyemeyiz! Kadınlığın, belediye cezası yemiş dükkân gibi kapalı dursun, sen sade erkeklik tarafını kullan!..» diyemeyiz. «Erkekliğin hiç çaktırmadan hep kadın gibi yaşa!..» da diyemeyiz.

Fakat bence, koca olarak aradığı erkekten, veya zevce olarak aradığı kadından evvel, biz bu gence evvelâ haline uygun bir sıfat bulmak zorundayız.

«Bey» veya «bay» diyemeyiz: zira mübareğin bayarlığı da var.

«Bayan, veya hanım» da diyemeyiz: Zira mübareğin erkekliği de var.

Galiba en iyisi, onu eski deyimle «Hanımefendi» diye anmak olacak ama, şimdi hanımlık da yok, efendilik de... Hele zamanımızda hanımefendi hiç kalmadı. Öyleyse uydurma bir isimle çağıralım: Hâtuner!..

Lâkin bana sorarsanız, bu Hâtuner - veya isterseniz bu Bayaner - ne kadar arasa, aynı zamanda bir koca ve zevce bulamayacaktır. Bunun içindir ki, galiba işin en iyisi, «Metin Şener» in hayatını, cinsiyetlerinin arzulanış derecelerine göre ayarlamasıdır.

Meselâ diyelim ki, bayanlığı başta gelsin: Hemen bir erkek bulmalı, ve kendi erkekliğini hiç çaktırmadan onunla evlenmelidir.

Baktı ki erkekliği kabarıyor, o zaman ona işi meydana vurup kocadan kolayca boşanmak, ve zevce

edinilecek bir bayan aramak düşer...

Ancak, bu işler «Metin» ismiyle dönmeyiz: zira «Metin», bayanlara takılması âdet olmamış bir isimdir. Bunun içindir ki, bizim «Hâtuner» ilk iş olarak adını değiştirmeli, ve kendisine meselâ «Kâmrân», «Muallâ», «Müveddet», «Süreyya», «Muallâ», «Müveddet», «Muanmer», kabilinden, - tıpkı kendisi gibi çift cinsiyetli isimlerden birisini seçmelidir.

Şayet biz bir de, istediği evlenmeleri yapabildiğini tasavvur edersek, işte o zaman, bu «Hâtuner» in hayatını, okunmasına doyulmaz bir Komiko-trajik roman konusu olabilir...

Gazete, bizim Hâtunerin maddi durumu hakkında hiç bir bilgi vermediği için, yarın bir kocayla, bir de zevceyle evlendiği takdirde durumun ne olacağını bilemiyoruz

Kendisine ve zevcesine kocası mı bakacak? Yoksa, kocasının ve zevcesinin geçimlerini kendisi mi sağlayacak? Hepsi aynı evde mi oturacaklar? Yoksa Hâtuner, kocasına ayrı, zevcesine ayrı birer ev döşeyip, bir hafta zevcelik, bir hafta kocalık mı edecek?

Şüphesiz, bütün bunları, ancak kendisi bilebilir.

Ancak bizim bildiğimiz şudur ki, bir kocanın bir kadını, ve bir kadının bir kocayı zor idare edemediği bu zamanda, bizim Hâtuner'in görevleri, altından kolay kolay kal-

kılamıyacak kadar ağır olacaktır. Faraza, birlikte oturdukları takdirde, karısı kocasıyla kendisine ihânet ediverirse, o evin içinde hayat biçare Hâtunere zindan olmaz mı?

Zinâ davası açsa olmaz. Zira birisi karısı, öteki de kocası!

İkisini de hapse atarlarsa, Hâtuner, hem karısız, hem de kocasız kalır!

Dâvayı açmasa, bundan yüz bulan kocası, işi büsbütün azıttı, kendisine zevcesinin yüzünü hiç göstermemeye kalkışabilir. O takdirde, biçare Hâtuner kocasına yalvarmaktan başka hiç bir çaresi yoktur: «— Ne olursun kocacığım, şu bizim hâtunu haftada bir gecelik olsun bana bırakıver!»

«— Olmaz karıcığım, olmaz... Ben haftada bir gece yalnız kalabilir miyim?

«— Sana bir metres uydursak?

«— Ne lüzum var? Metresin senin karından âlâsı olur mu? Hem zaten sen şimdi hâmilesin, bu hâlinle kocalığa kalkışmanın çocuğumuza zararı dokunur!

«— Peki ama, benim hâtun da hâmile değil mi?

«— Olsun... Onunki daha yeni.. Sen bir kere aynada kendi hâline bakšana? Bu durumda seni kocalığa, karın da kabul etmez!..

«— O halde bâri bırak da bu gece karımı bir sinemaya götürüeyim kocacığım?

«— Olacak şey mi o karıcığım? Sen bu hâlinle hangi pantolonumuza sığarsın?

«— Ben de bayan elbiselerimi giyinirim...

«— Çıldırдың mı sen? Hiç kadın kıyafetinde koca olur mu? Bizi elâleme kepaze mi edeceksin?

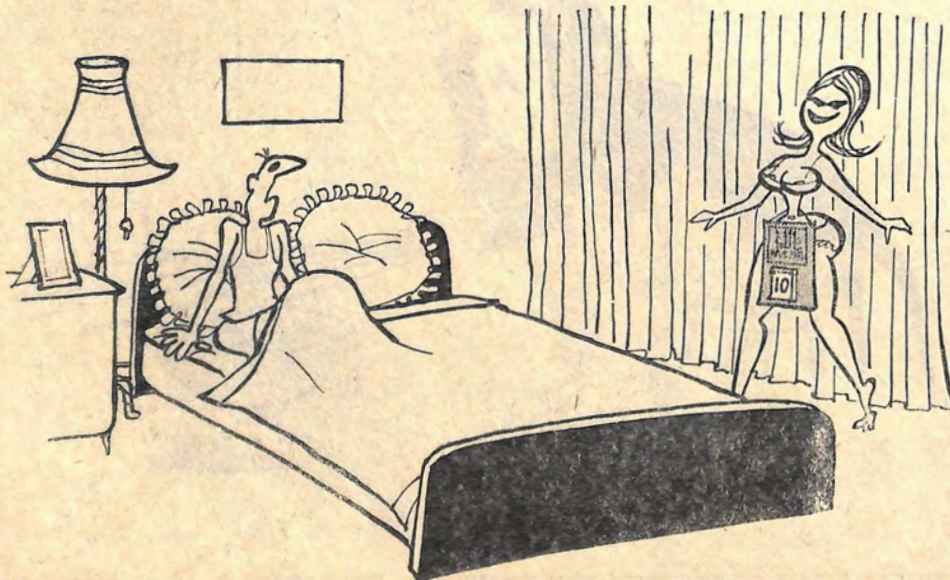
«— Amcam şişman... Onun pantolonunu alırım...

«— Ayıp ayıp... Bir sinema safası pantolon dilencililiğine değer mi?»

Gerçi bu çeşit nice zorlukları yanında, iki cinsiyet sahibi olmanın bir insana sağlayabileceği ufak tefek bazı avantajlar da varmış gibi görünür. Nitekim meselâ bizim Hâtuner yaban kılığna girmek suretile, göz koyabileceği hemen her kadına çok kolaylıkla sokulabilir. Fakat onun için sokulmak kolaydır da açılabilir tehlikelidir. Zira erkekliği meydana çıktığı zaman feryadı basabilecek olan kadının zorlu erkeğine atarsa, kadın olarak girdiği evden hadım olarak atılması da pekâlâ mümkündür ki, felâketin böylesine de galiba hoşaf içmeye giderken, eldeki kaşıktan olmak denilecektir.

Kaldı ki, kendi başına gelebilecekler bir yana, bizim «Hâtuner», şimdi istediği biçimde bir garip yuva kurabildiği takdirde, - bizzat kendisi binbir sıkıntı çekecek olduktan başka - çevresinde yaşayacak insanları da tedirgin edecektir. Zira, onlar, diyelim ki, meselâ «Muallâ» ismini alacak olan iki cinsiyetli «Metin Şener» e, şimdi bizim uydurduğumuz gibi «Hâtuner» diyemezler. «Bay» diye hitap edemez-

Doğum kontrolü için kadınlar takvim kullanacak. (Gazeteler)

YAZISIZ

ler. Bayan diye hitap edemezler. «Ulan» deseler olmaz. «Ülen» deseler yakışık almaz. Sonra sıra, hal, hatır sorma işine gelince ne yapsınlar? Evvelâ: «Karnız ne âlemde?» diye sorduktan sonra:

«— Kocanız ne yapıyor?... mu desinler? Sonra, ona sokakta, ellerinden tuttuğu iki çocukla giderken rastlasalar, hangisinin babası, hangisinin anası olduğunu nereden, nasıl bilsinler?

Bunu kestiremeyince, ters bir benzetme yapıp çam devirmemek için çaresiz soracaklardır:

«— Maşallah... Maşallah... İkisi de nur topu gibi olmuşlar... Bunlardan hangisi «sizden», hangisi «sizin» efendim?

«— Bu benim efendim... Bu da zevcem cariyenizden!..

«— Bu hafta benim kabul gününe teşrif edecek misiniz efendim?

«— Maalesef hanımefendiciğim: Zira malûmuâliniz, o gün bendizin erkeklik gününe rastlıyor!

«— Yaa.. Bakın unutmuşum... Peki o halde, Neşide hanımların gününde buluşuruz... O gün bayanlık gününüz değil mi efendim?

«— Evet efendim: fakat o gün de kocam bırakmaz!.. Baylığımı bildiği için, bayanları çok kıskanıyor... «— Bir kaçamak yapamaz mıydınız acaba?

«— Yapamam efendim: bendizin gerek baylarla, gerek bayanlarla teması çok zor oluyor efendim. Zira zevcim de, zevcem de bendinize hiç göz açtırmak istemiyorlar efendim...

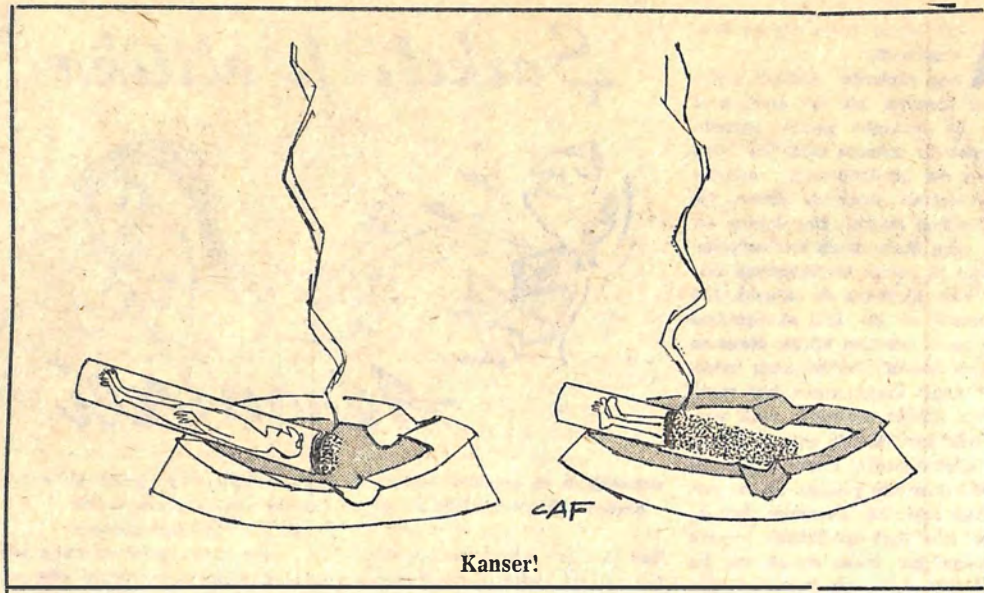
«— Vah, vah... Demek ki sizinle ahablık edebilmek bir türlü mümkün olamayacak efendim?

«— Maalesef olamayacak efendim: zira maazallah, yuvalarım yıkılır efendim!»

Velhasıl, görüldüğü gibi, ne yandan bakılsa, bizim biçare Hâtunların işi, kadınlığını da erkekliğini de burrundan fitil fitil getirebilecek kadar zordur. Doğrusu biz onun halini düşünerek dua edelim ki, Allah kimsenin cinsiyetini ziyade etmesin... Maazallah, insan bizim Hâtunların yerinde olsa, hem yatışını kalışını, hem atışını tutuşunu, hem kaçışını kovalayışını, hem alışını verişini, hem de takışını bakışını şaşırır. Bunun içindir ki, adına cinsiyet dedikleri o tatlı musibetin ikisi düşmanlar başına diyelim.

Zira hep biliyorsunuz: Cümlemiz, tek cinsiyetin hakkından bile zor gelip durmaktayız!

Naci Sadullah DANIŞ

Ufak çapta bir parti kongresiydi. Çatışma, gürültü, hakaret hepsi yerli yerindeydi... Büyük patronlardan kimse yoktu Malik Yolaç'tan başka. Üstelik o, hem patrondu, hem milletvekiliydi...

Parti kongreleri sinemalarda yapılır, bu tiyatroydu. Eskiden halâ, evi, sopradan evlenme salonu diye kullanılan III üncü Tiyatroda...

Sendikaların, büyük gazetelerin temsilcileri, «mutsuz azınlıkta»... Yaprak gazetelerin temsilcileri «kelle» hesabıyla üstün...

Bi'de şu bakımdan parti kongrelerini hatırlatıyordu basın kongresi: Meseleleri «olup bittiye» getirme meyli bakımından... Meseleler de olup bittiye gelen cinsten değildi...

Baş mesele resmi ilân meselesiydi... İstiyorlardı ki, «kelle üstünlüğünde» olanlar, ne tiraj, ne satış bahis konusu olsun ve aylardanberi çıkmayan yaprakların hâtırasına ilân dağıtılsın avuç avuç... Mutsuz azınlık direniyordu gücünce, bu ih-san dağıtımına!

Resmi ilânları, Resmi Gazetede neşretmeyi hep tasarlar hükümetler. Ama sadece tasarlar. Neden sesi yok!.. Özel menfaate yenilir hep!.. Özel menfaate yenilmiyen hükümet, zaten büyük adamlar hükümeti olardı... Nerde o günler?.. (Kulağımı veriyorum, hiçbir ses «burda» demiyor!...)

Lâfi uzatıkça uzatmayalım... Hükümetlerin hepsi bir Demokles kılıcı gibi kullanmışlardır bunu. Demokles'in kılıcından Demoklesin kendisi vazgeçti, elâlem geçemedi hâlâ!

Basın Kongresi

Basına küs olduğu günlerde, resmi ilânların bir «Resmî Gazete» de yayınlanacağını ilân ederse hükümet «Efendim fikir hayatı... Fikir hayatı, fikir hayatının kökünü kurutuyorsunuz, fikir fikir» fikir fikir fıkırdar basın!..

Benim elime geçen o yapraklarda hiçbir fikrin barındığını görmedim şimdiyecek... İri iri puntolu birkaç satır gördüm, bir de İHALE İHALE İHALE, diye dünyanın bütün valiliklerinin ihalelerini!.. Hata ettim okudum bu ilânları. Kimbilir içlerine sokulu ne kıymetli fikirler vardı!..

Fikir hayatıysa... Hükümet bu ihale yapraklarını değil, filozofları, ilim adamlarını, tiyatro yazarlarını, büyük romancıları, şairleri, ressamı korusun, artık ilânla mı, primle mi, mükâfatla mı, bir yakışanını bulup... Ama çok sayın hükümetler es geçiyorlar bu noktayı... Fikir adamlarına karşı, sanatkâra karşı dünyanın hiçbir tarafında bu kadar lâkayt idareler yaşamamıştır... Yaşamamıştır da ne mi olmuştur?.. Ölmüştür... Ölüm, bazı yaşayıştan güzel değil mi sizce?..

Mutsuz azınlıkların bu resmi ilân meselesi komikliğine direndiklerin-

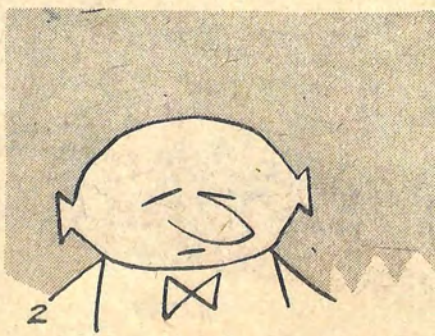
de politika adamları, fikre saygılı, boyun büklerler, «Efendim fikir hayatını öldürmek olur» diye... Allah için çok yaşıyor da fikir hayatı. Çok yaşıyorsunuz da fikir hayatını, çokook!..

İhsan Ada arkadaşımız, haklı ve raşkın Bakana çatıyordu. İlhami Soysal arkadaşımız, çıkmayan bir gazetenin sahibi olan bir politikacının yakasını silkeliyordu. Memnun oldum bu yaka silkeleyişten: Bizde sağlam kumaşlar yapılmıyormuş. Yakada eskisinden farklı bir gevşeme kaydedilmedi!..

Mutsuz azınlık, tiyatrodaki dramı kongreyi teriedip, Gazeteciler Cemiyetine geçti, kendini orada «meşru» ilân etti... (Görüyor musunuz: Bizim arkadaşlar enikonu hükümetlere benzemeğe başladılar!)

Bakar, masaldaki çocuk misali, paylaşamıyordu. Hani bir kadın «Benim çocuğum» diye iddia etmiş, başka bir kadın da «benim» diye feryadı basmış, karar kadiya kalmış, işte o masaldaki çocuğa... Kendini meşru ilân eden taraf da, hiçbir şey ilân etmiyen taraf da onu toplantının tabii başkanı ilân etmişti... Bakan Bakanlık tarihinde bir hamle yaptı, aferin bakana, mutsuz azınlığı seçti, ve III üncü Tiyatroyu bırakıp, Gazeteciler Cemiyetine, azınlığa «mülâki» oldu!

İşin gürültü tarafını seviyorum ben... Eskiden kolalı olduğu kadar sahte bir saygı havasında olurdu bu işler... Şimdi her zümre mülflusu da, mutsuzu da, kendi mücadelesini kıyasıya yapıyor!..

A ZİZ cânım, ruh-u revânım Hanımefendi,

Son günlerde kalbimi dağlamaya başlayan bir aşk ateşi, beni size bu mektubu yazmaya zorladı. Geçenlerde sahneye çıkıp da «Çok sayın bir büyüğümüzün şarkısını okuyacağım» dediğiniz zaman yüreğim hop etmişti. Her şeyden evvel şunu ifade etmek mecburiyetindeyim ki, benim büyüklüğümü takdir eden ilk insan siz oldunuz. 1,95 boyunda ve 104 kilo ağırlığındaki bir parti liderinin küçük olmasına esasen imkân bulunmadığı halde, sırf siyasi hasımlarımız, bizi memlekete hizmet alanından uzak tutabilmek için, küçük görme hevesine düşmüşlerdir. Geçen akşam bu gibi bahtsızlara gereken cevabı verdiğiniz için çok mesudum. İşte onun için, özel teşebbüsün tesirine inanmış bir insan olarak size bu mektubu yazıyorum. Pazartesi günü yapacağım bir basın toplantısında da halk efkârına gönülümdeki büyük sanat aşkını açıklamak istiyorum. Çünkü demokratik bir aşkın, gizli kapaklı tarafı yoktur.

Sizin Çağlayan gazinosunda okuduğunuz şarkının güftesi hatırlarsanız, şöyleydi:

Bende saç ağarmış, gönül tüter mi?
Pür olmuş sinemde çiğdem biter mi?
Viran yerlerde hiç bülbül öter mi?
Geçelim güzelim, gel bu sevdadan...

Koalisyon kanadına mensup bir şarkıcı, tabii perde arkasından dürtüklenmek suretiyle bu şarkıyı başka biçime sokup okuyormuş:

Gönül derdi, mapusluktan beter mi?
Sevda dedikleri, yoksa Eter mi?
Hürriyetin eşsiz kahramanına
Ayda üç bin beşyüz lira yeter mi?..

Fakat, 22 Şubat gecesinde göğsünü süngülere siper etmiş bir Kırşehir çocuğu olarak böyle tezvirattan yıl-

Şarkılı Politika

Adnan Veli

mıyacağımı da anlatmak isterim.
Şarkının ikinci dörtlüğü de şöyle:

Sen taze, ben geçkin, güzelim olmaz,
Genç gönül kadehi benimle dolmaz,
Ben hazanı gördüm, baharım olmaz,
Geçelim güzelim, gel bu sevdadan...

Komünist tahrikçileri bunu da değiştirmişler, başka kalıba sokmuşlar:

Hem muhabbet, hem de siyaset olmaz,
Hiç bir koltuk iki karpuzu almaz,
Üstad rüyasını hep göredursun,
Başbakanlık için pek sıra kalmaz..

Bu heriflere gereken cevabı, 1965 seçimlerimde vermeyi ve seçmenlerimin, fikirlerimizi nasıl benimseyip bizi iktidara geçireceklerini göstermeyi, demokrasi mücadelemizin başlıca hedefi saymaktayım...

Taze bir çiçeksin bahar istersin,
Gönül ateş dolu bir yâr istersin,
Salata yapmaya hıyar istersin,
Geçelim güzelim, gel bu sevdadan..

Fakat kim ne derse desin, bız mücadelemizi alını açık olarak devam ettirecek bir kuvvet ve cesarete sa-

hip bulunuyoruz. Yeter ki sizden menfi bir cevap almayıayım.

Gülüm, sultanım efendim,
İnce ruhunuz, zarif etvarınız, nazik ahvalınız, hayallerimin süsü olmaktadır. Bana bu hususta bir cevap vereceğinizi umarım, bu cevabın anti demokratik olmamasını da can-ü gönülden dilerim.

Eğer sizin de kalbinizde bir küçükük kıvılcım varsa, bu kıvılcımı büyük bir ateş haline getirecek benzini, Amerikalı dostlarımızdan derhal temin edebilirim. O vakit, hayatımız ve istikbalımız için beş yıllık bir plân yaparız ve ilk iş olarak yatırıma başlarız.

Eğer cevabınız müsbet olursa, istişari mahiyette bir toplantı yaparak iç tüzüğümüzü hazırlarız... Ondan sonra da yüzde kırk kalkınma hızıyla millî birer astronot olarak, saadetin göklerine uçarız!

Nur-ı aynım efendim,
Meclis'teki çalışmalarım sırasında her ne kadar kavgaların, döğüşlerin ve türlü küfürlerin arasına adım karşıyorsa da, size karşı son derece nazık davranacağım tabiidir. Ufak tefek münakaşalar olsa bile, ben her zaman affa taraftar bulunduğum için, affın huzur getireceğine de inanmışımdır.

Sultanım efendim,
İnanın bana, siz iktidar koltuğundan daha çok seviyorum. Oyunuza bana verdiğiniz takdirde, ömrümü size hizmete vakfedeceğimi ailen beyan ederim.

Anayasa'nın teminatı altında bulunan sevmek ve sevilmek hakkını kimse bizden alamaz. Anayasa mahkemesi bize bunu sağlayacaktır. Bizim birleşmemiz mutlu bir sonuç yaratacak ve inanın bana, bu koalisyon çok uzun ömürlü olacaktır. Böylelikle siyasi hasımlarımıza da koalisyonun nasıl yapılması gerektiğini açıkça göstermiş olacağız. Ben yemiyeceğim, içmiyeceğim, sırf size yedireceğim. Böylelikle sosyal adalet lâfının ne kadar saçma bir düşünce olduğunu da ispatlamış olacağız.

Yalnız şunu da belirtmek isterim ki, aramızdaki münasebetlerle grev ve lokavta teşebbüs etmemek gerekir. Çünkü bundan, aşkının yapısı çok zedelenabilir.

Seçmen oyundan daha şirin, seçim mazbatasından daha parlak, Başkanlık sandalyesinden daha tatlı sevgilim!..

İnsan haklarına yaraşır cevabınızı acele bekliyorum. Oyunuzu bana vereceğinizden eminim.

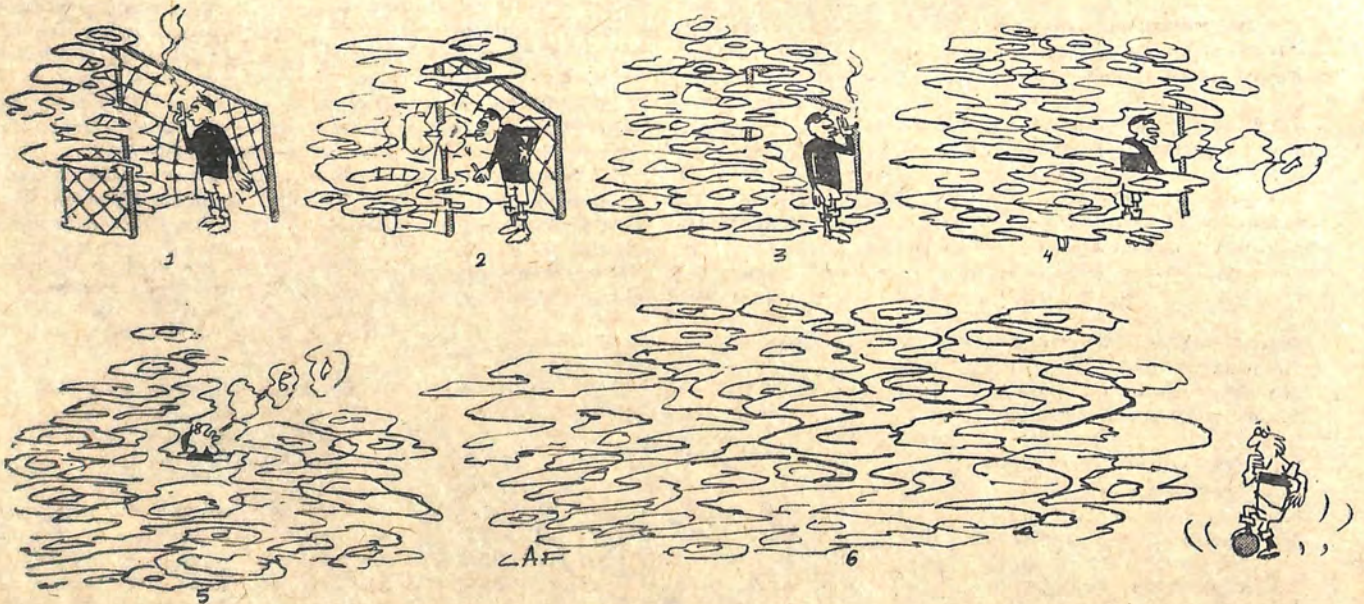
Osman Bölükbaşı
Bölükbaşı bu mektubu postaya verdikten üç gün sonra cevabını aldı. Sevimli ses sanatçımız şöyle di-yordu:

«Muhterem beyefendiciliğin. Bu akşam Çağlayan gazinosunda, beste-kâr arkadaşımız Muzaffer İlkar'ın tahrir büselik makamında bir beste-sini okuyacağım. Bunun güftesini de şimdiden size bildiriyorum:

Ey sayın büyüğüm, ey Bölükbaşı, Gönül kürsüsünde bırak tıraşı!
Ben şarkı söyleyim, sen otur, dinle
Doldur kadehleri, erit maası!

Saygılarımı sunarım efendim.

Kopye eden:
Adnan VELİ

YAZISIZ

Akbaba Radyosu

Alo!.. Alo!.. Burası Akbaba Radyo Yayın Postaları!.. 31.000 metre uzun dalgadan Ankara. 60031 metre kısa dalgadan Siyasal Partiler Radyosu!

Sevgili dinleyiciler!.. Aziz okuyucuları!.. Programımıza hoş geldiniz!.. Bu haftaki kons.rimizde seslerini dinliyeceğiniz sanatçıların bir kısmı özel surette stüdyolarımızı ziyaret etmiş ve yeni meşk ettikleri eserleri ses kayıt cihazlarımıza bizzat tesbit etmişlerdir. Bir kısım parçalar da gezici ses alma ekibimizin Ankara'ya yaptığı özel bir ziyaret sırasında mahallinde teypte alınmıştır.

A.P. - C.H.P. koalisyonu sırasında İsmet Paşaya yakınlığı ile parti ve politika çevrelerinde büyük bir ün yapmış bulunan eski Başbakan Yardımcısı, eski A.P. li Akif Eyidoğan, son günlerde C.H.P. solistleri tarafından ısrarla kendi korolarına davet edilmektedir

Yanık sesli C.H.P. korocularından bir ekip (Ahmet Fırat, Nurettin Aykurt, Nüvit Yetkin, Mehmet Zeki Tulunay, Halid Ziya Özkan, Mehmet Delikaya), Akif Eyidoğan için besteledikleri bir türküyü, programımızın ilk bölümüne konulmak üzere özel surette sizin için hazırlamışlardır.

C.H.F. nin bu dost yıldızlarını mikrofona, mikrofona da sizlerle başbaşa bırakıyoruz:

**C.H.P. dağları çamdır, meşedir,
İçinde oturan, beydir, paşadır,
150 mahalle, 500 köşedir,**

**Tez gel Akif tez gel, gel de yine git!
Burdaki yerini bil de yine git!..**

**C.H.P. içinde bin kazan kaynar,
Toker davul çalar, köçekler oynar,
Sana hayli demdir kanımız kaynar,**

**Tez gel Akif tez gel, eğlenmiyesin,
A.P. nin kızı çok evlenmiyesin!..**

**Akif, bu ummana sen nasıl daldın,
Akşehir gölüne yoğurt mu çaldın?
Nihayet çekildin, ortada kaldın,**

**Tez gel Akif tez gel, kurultay yakın!
Öbür partilerden kendin! sakın!..**

Aziz dinleyiciler, şimdi de Dr. Tevetoğlu Başkanlığındaki A.P. müfritlerinin eski Adana valisi, eski müfrit, yeni ılıman, Turhan Kapanlıya adadıkları bir parçayı dinliyeceksiniz;

**Kader tez çevirir yoldan sapanı,
Biz çoktan devirdik puta tapanı,
Yine kimler için kurdun kapan'ı?
Paşanın gönlünde nevcivan oldun!**

**İşte böyle... zaman herşeyi sller,
Aç gözlü dostlara boşaldı kiler,
Poyraza tutulmuş bütün gemiler,
Köhne teknelere son liman oldun!**

**Has bahçede bülbul oynar gül llen,
Çocuk muyuz... avutursun dilllen?**

— Bir kadınlar partisi kuralım mı?
— Erkekleri iktidardan düşürmek için mi?..

Adın bizim ilen, gönlün ellilen,
Hayli zaman var ki ılıman oldun!..

Şimdi de T.B.M.M. Başkan vekili seçilen ve fakat A.P. grubunun tasvibi olmadığı için Başkan vekilliğinden istifa eden eski İnar ve İskân Bakanı Muhittin Güven'den Meclis Başkanı Fuat Sirmen'e ithaf edilmiş bir türkü dinleyeceksiniz:

**Tez veren Baba'ya adak adadım,
İnan ki bir daha adamam Sirmen!
El benim ardımdan ne derse desin,
Tuttuğum dalı budamam Sirmen!**

**Kimi müfrit olmuş, kimi ılıman,
Kimisine göre heryer sütlüman,
Olsa da her taraf zifiri duman,
Burnumun dikine gidemem Sirmen!**

**Hırsımdan beynime hücum etti kan,
Bozbeyli'nin olsun artık bu meydan
A.P. grupundan fetva almadan,
Başkan vekilliği edemem Sirmen!..**

Stüdyomuzun gezici ekibi son olarak ziyaret ettikleri özel bir salonda akılları durduracak bir sürprizle karşılaştılar.

Küçük bir yer sofrası... Pırıl pırıl kalaylı, bakır bir sini... Votka, madensuyu, kaynamış yumurta, söğüş domates, lahana turşusu, tuzlu leblebi... Ve yer sofrasına kurulmuş üç kişi: Nihat Erim, İsmet İnönü (Evet yanlış okumuyorsunuz, İsmet İnönü) ve Kasım Gülek!..

Gülek'in kucağında kocaman bir meydan sazı... İsmet Paşanın gözlerinin içine baka baka şevkle zevkle mızrap vurmakta... Ve Nihat Erim de dudaklarını İnönü'nün kulağına daha çok yaklaştırarak yanık bir sesle duygularını dile ve tele getirmeye çalışıyor!..

**İsmet Paşa!.. Yıktım benim evimi!
Eğlen şu partide, kal diye diye!
Viran ettin, bostanımı, bağımı:
Sen de nasibini al, diye diye!**

**Sen tuttuğca yarenlerin batırdı,
Eski dostum Aksal ile Satır'dı!
Hepsi bana çelme attı, yatırdı:
Bir kefen örttüler: Şal diye diye!**

**Bir gün geldi.. sen de dirsek çevirdin,
Ağyar nefesiyle harman savurdun,
Meyvalı ağacı kökten devirdin:
Ortalara attın dal diye diye!**

**Hey Paşam dönüyor şu çark-ı felek,
Ne işler yapacak Doğan'la Gülek?
Nihat'a glydirdin ateşten gömlek;
Ağular içirdin bal diye diye!**

Sevgili okuyucularımız, aziz dinleyicilerimiz!.. Mikrofon sürprizlerinin politikacılarımızın hayatında da görünmesi dileği ile bu günkü programımızı kapıyoruz. Gelecek hafta tekrar buluşmak üzere hoşça kalın!..

BÜTÜN işi gazete ilanlarıyla hallettik. İlk ilânımız, çıkar-mayı düşündüğümüz gazete ile ilgiliydi:

Hayâl Postası

Pek yakında İstanbul'da çıkacak olan «Hayâl Postası» gazetesi, Türkiye'de bir benzeri denenmemiş muaz-zam ve enteresan bir teşeb-büsün eseri olacaktır.

Türkiye'nin bütün il ve ilçelerinde özel muhabirle-re ihtiyacımız vardır. İs-teklilerin bir ay içinde P. K. 0001 adresine acele mü-racaatları.

Yüzlerce taşra gazetesinde ücret-siz olarak yayınlamaya muvaffak olduğumuz bu ilân, kaleme alındı-ğı sıralarda gazetecilik birçok genç-lerimizin hayallerini dolduran bir idealdi.

P. K. 0001 numaralı posta kutu-suna bir ay içinde tam 6780 mü-racaat olmuştu. Mektup sahipleri-nin hepsine üzerine bir kuruşluk posta pulu yapıştırdığımız matbu bir mesafla şu cevabı verdik:

«Kayıt ücreti olarak 10 lira, iki adet adet vesikâh fotoğraf ve kim-lik suretinizi acele postalayınız.»

Basılı mesajımızı alan 6789 kişi-den, 5463 tanesi talimatımızı derhal yerine getirdiler. Yanı kısacası, 54630 Türk lirası P. K. 0001 de hemen toplandı.

54.000 lira ile şimdi insan evlene-mez bile. Halbuki biz bu işi kıvrı-dığımız zamanlar, bu kadar para ile insan hem evlenebilir, hem bir a-raba alabilir, hem de Akdeniz mem-leketlerinin birinde iki ay bir balayı gezisine çıkabilirdi.

Bir matbaa kurmak için derhal teşebbüse geçtik. Üç kişiydik. Üç havalı genç, binlerce havalı gencin parasını Beyoğlu barlarında yiyecek değildik ya!.. Ali, Veli ve ben... Üçümüz de namuslu adamlardık.

Kurduğumuz ortaklığın adına «Sa-çayağı Kollektif Şirketi» adını ver-dik.

İkinci bir matbu mesafla, bize kaydiye ücreti yollayan muhabirle-rimize «umulmadık bir teknik ârti-

zadan dolayı gazetenin bir müddet gecikeceğini» bildirdik.

Bu defa yeni bir teşebbüsümüz vardı. Buna da bir gazete ilânı ile başladık. İstanbul'un en çok satış yapan iki gazetesine şöyle bir ilân verdik:

Stadio İmagination

İç sahneleri yatak odala-ırında, dış sahneleri Batı Av-rupa sahillerinde çevrilecek olan bir Türk filmi için her yaşta, her cinsten, her tipte ve her boyda artist aran-maktadır.

İsteklilerin en geç iki ay içinde Beyoğlu, Zambak So-kağı Zamazingo Ap. da «Stu-dio İmagination Bürosu baş Produktörlüğü» ne acele müracaatları.

Zambak sokağındaki Zamazingo apartmanında iki buçuk odalı kü-çük bir yer kiralamış, her tarafı artist resimleri ile süsliyerek donat-mıştık.

Ali, Veli ve ben, günün dokuz sa-atini bu büroda geçiriyorduk.

Allının masasında - kartona çini mürekkeple yazdırdığımız - (Estetik Formasyon Direktörü) cümlesini hâ-vi bir levha, Velinin masasında (Sek-sapeli Müşaviri), benim masamda da (Özel Bilgiler Uzmanlığı) pankart-ları vardı.

Studio İmagination, günlerce genç kız ve kadınlarla dolup taşıtı. Müra-

caatçılar, sıra ile bütün masaları do-laşıyor, gerekli açıklamaları açıkla-dıktan sonra benim masaya geliyor-lar ve nihayet «Özel Bilgiler Uz-manlığı» nda 10 liralık kaydiye üc-reti ile beraber adreslerini, varsa telefon numaralarını bırakıp gidi-yorlardı.

Erkek namzetleri, küçük bir mü-lâkattan sonra kaydiyelerini alıp gönderiyorduk.

Genç kızlar âdeta kuyruk olmuş-lardı. İçlerinde güzel, oynak, halli ve yollu olanların isimlerinin kar-

Estetik Formasyon Müdürü ile Sek-sapeli Müşaviri dikkate değer nok-taları not ediyorlardı.

Ali, dizlerinin bağı en gevşek o-lanlardan biriydi.

— Yahu!.. diyordu. Deli olaca-ğım!.. Bu ne kepaşelik!.. İşe şaka-dan başladınız ama, ciddiye hindi. Şimdi ne halt edeceğiz?

Veli hiç istifini bozmadı:

— Şakası makası yok bu işin.

Derhal film çevirmeye başlayacağız!..

— Para?..

— 21.000 lira ile yarım düzine film çevrilir bu memlekette!..

Alınır: de aklı yatmaya başladı işe.

— Şu Topkapılı kız var ya, hani ilk günkü müracaatçılardan. İşte o, güzel göbek atarmış. Vücut ölçüle-rini alırken kulağıma fısıldadı. İs-terseniz onu baş role çıkaralım!

— Ortaköylü Nesime de fena kız değil. Göğüslerine dikkat ettin mi?

Dayanamadım. ben de karıştım söze:

— Lokum Lâmia varken baş rolü hiçbirine veremezsiniz. Fıkır fıkır kaynıyor kızcağız. «Kadir mevlâm övmüş övmüş yaratmış, serdâr etmiş güzellerin üstüne». Boy dersin boy var, vücut dersin vücut. Hele o gözler!.. Menekşe rengi göz gör-dün mü hiç Veli?

— Sana öyle gelmiş, seksapeli ba-kımından sarıktı hiç biri geçemez!..

Günler geçti...

Kızlar geldi. Kızlar gitti. Paralar yığıldı. 13.000 lira daha toplandı. Önce kızların, sonra paraların hesa-bını şaşırdık. Şaşırdık amma, de-dim ya, biz namuslu adamlarız, söz verdik mi, yaparız. Hemen film ha-zırlığna başladık.

Senaryo işini bana verdiler. Artist namzetlerinin hazırlanması ve çalış-tırılması Aliye. Veli de filmin tek-nik ve müzikal yönlerini organize edecek adam aramaya başladı.

Kaleme sarıldım; senaryoyu bir gecede bitirdim. Mevzu çok siste-matik ve dramatik: Yaşlı bir şlr-kekt müfettişi yirmibeş yaşlarında güzel bir hanımla evlidir. Müfettişin evvelki karısından onsekiz yaşında bir oğlu vardır. Yeni karısının kız-

şısına bir çarpı işaretli koyuyor, is-tisnasız hepsine:

— Bekleyiniz mektubunuzu. Sizi tekrar arayacağız! diyorduk.

Bir ay içinde 21.000 lira para top-lanmıştı Müracaat edenlerin içinde 178 hanımın isminin karşısına çarpı işaretli koymuştuk.

Çarpılı hanımları onar onar, özel mektuplarla büroya davet ediyor-duk.

İkinci oda «Soyunma Odası» ydı. Orada vücut muayenesi yapıyor,

Eski Baskınlar

İstanbul. Sapa bir semt.. Tenha, sessiz bir sokak.
Bu daracık sokakta büyük, ahşap bir konak :
Kapısı çift kanatlı.. Üstünde koca tokmak..
Ev; kiracı bekliyor, sahiplerinden uzak!..

Konağın karşısında mahallenin kahvesi :
Buğu gibi tütüyor semaverin nefesi..
Sedirlerde bulursun akşam üstü herkesi :
İmam: Sırtında cübbe.. Muhtar: Başında fes!..

Şükür; konağa gelir bir gün yeni kiracı :
Bu namuslu dulları kimler yapmaz baştacı..
Tazeleri koruyor gezmede Arab Bacı..
Yaşlı lalaları da ya hafızdır, ya hacı!..

Gün görmüş allee ilk akşam yemek yağar,
Komşular arasında dostluk böylece doğar:
İç dolu tepsiler kapılardan güç sığar,
Kımlı tatlı-böreğe, kımlı çereze boğar!..

Fakat, haftalar geçer, dulları gören olmaz,
Yeni kiracılara komşular kızar biraz :
«— Yoksa Küçük Hanımlar bizden etmedi mi haz,
«Misafir gelmediler.. Aşık usandırır naz!..

Dedikoduya koşar mahalle kadınları :
Evden eve kovalar pabuçlar, nalınları!..
Akıllılar kışkırtır kafasız kadınları :
«— Mutlak bir suçları var, ak değil alınları!..»

Millet, işi bırakıp, onları alır ele :
Neyle geçiniyorlar?.. Bu da mühlüm mes'ele!..
Sokakta kulak verin çene faslına hele :
Erkekler konuşurlar haklarında rastgele!..

Tazeler göründükçe yüzlerinde peçeler,
Endamları gençlerin akıllarını çeler!..
Herkes sır küplerinin hayatını inceler :
Bu şarkı, cümbüş nedir evde bazı geceler?..

Bekârlar, kurmak için güzel kuşlara ökse,
Peşlerinde koşarlar artık nefes nefese..
Geçkin evliler bile hatta gelir hevese;
Fakat çapkın horozlar dalamaz bu kümese!..

Bir havadis: Geçende dullar ziyafet çekmiş..
Bekçinin rivayeti: Gelenler hep erkekmış!..
Lala, rakıtar almış O da eski köçekmiş..
Mes'ele anlaşılırdı... Fısıltılar gerçekmiş!..

Gençler inliye dursun: «Bu kızlar bir içim su..
Muhtar zaten diktatör.. Üter gene borusu :
«— Evlerini basalım bir gece kurup pusu,
«Aman, elden gidiyor mahallenin namusu!..»

Sonra, gözü kapalı, verir fetvayı İmam :
«— Kaltakların etmeli dünyalarını haram!..
Gene saz seslerinin aksettği bir akşam,
Bekçi telâşla gelir: «— Davranın, her şey tamam!..»

Saltanat yıllarından işte size bir baskın :
Ahali; önde polis, eder kahveden akın :
«— Kapının kanadını omuzlamaya bakın,
«Arayın odaları.. Kimse tüymesin sakın!..»

Kadınların hali mi?.. Artık sormayın onu..
Âlâ içki sofrası, seyredin şu salonu..
Zanpara yakalanır yuhalarla en sonu :
Merkeze götürülür, elinde pantolonu!..

Necdet Rüştü EFE

kardeşi olan onyediyi yaşındaki bal-
dızı da kimsesi olmadığını için, onlar-
la aynı evde oturmaktadır.

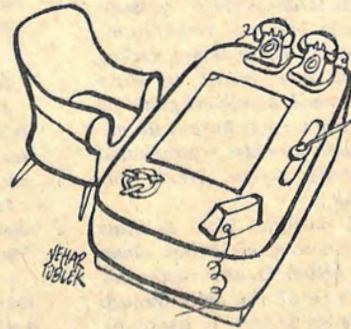
Genç valide, üvey oğlunu baştan
çakıyor. Fakat validenin onyediyi
yaşındaki kız kardeşi de aynı ço-
cuğu ablasından daha derin bir
aşkla sevir. Kıskaçlık hissiyle du-
rumu derhal eniştesine haber veri-
yor. Yıkılan bir yuva! Üvey anne-
nin baştan çıkardığı, babasının ev-
lâhtıktan reddettiği delikanlı bir ta-
rafta. Karısı oğluna kaptıran ve
istifasını gazinolarda içki içerek
dindirmeye çalışan kart baba öte
taraf. Filmin gazino sahnelerinde
göbek atan dansözler, alaturka mü-
zik. Askının şiddetinden ortalarda
sürünen üvey annenin romantik kız
kardeşi... Ve nihayet af dileyen gü-
nahkâr evlâdın gözyaşları.

Otuz sekiz kısıp, aşk, mâcera, göz-
yaşı, kıskançlık, nefret, hiddet, şeh-
vet, cesaret, asalet, rezalet, nefaset,
feraset, kıyaslet, siyaset, veraset do-
lu müzikli bir Türk filmi...

İşlerin hepsi iyi gitti.

Önce filmi çevirdik. Daha sonra
taşra muhabirlerinin kaydıye ücretli
olarak bankada biriken ilk paraları
«Hayâl Postası» gazetesini çıkartma-
ya başladık. Arkasından daha yeni,
daha güzel filmler çevirdik. Sizin

Manisa Tarzanı Belediye Başkanlığına adaylığını koydu. (Gazeteler)

YAZIŞMA

aklınızın alamıyacağı kadar para ka-
zandık.. Fakat paraları bölüşür-
ken gösterdiğimiz dikkat ve anla-
yışı, kadınları bölüşürken göstere-
medik.

Lokum Lâmla ile Ortaköylü Nes-
meye içtümüz birden balta olmuş-
tuk. Filmin senaryosundaki gibi işin
içine aşk, kıskançlık, nefret, şehvet,
folan, filân girdi. Saçayağı Kollektif
Şirketi darmadağın oldu.

Bcn, hisseme düşen 13.000 lirayı
aldıktan sonra saçayağını birini
kopardım. Ali ile Veli de bir ay
sonra paraları paylaşıp karıları or-
tada koydular. Sonra başka ortak-
lar, başka şirketler kurarak «Hayal
Postası» matbaasını ve «Studio İ-
magination» u satın aldılar.

Şimdi... hâlâ... temellim bizim at-
tığımız şirket yerli filmler çevirmek-
te ve makinelerini bizim monte et-
tirdiğimiz «Hayal Postası» matbaası
çeşitli magazin mecmualarını bas-
maktadır.

Lokum Lâmla'yı soracaksınız de-
ğil mi? Lokum Lâmla'nın ilk adı
çoktan unutuldu. O, şimdiki gazeteci-
lerin peşinden koştuğu, seyircileri-
nin tepine tepine koştuğu, birinci
snuf ve meşhur bir film yıldızıdır!..

Şemsi BELLİ

Yıldız Asena

Sahifelerine gözyaşlarım damlamış romanlar vardır, gençlik gecelerinde okuduğum romanlar...

Hıçkırıklarımı göğsümde zor tuttuğum piyesler vardır, filmler vardır halâ...

Ama hiç bir kitap, hiç bir perde, Yıldız Asena'nın acıklı serüveni kadar beni yüreğimden sarsmadı.

Demin gazetelerde, Adliye kapısından çıkarken etrafını saranların ağlaştığını okuyunca, sevinçli bir haber almış gibi içim aydınlandı:

Demek, o tanımadığım kızcağız için gözyaşı dokmekte yalnız değilmişim!

Ağlamak, bir insan için, kalbi ırmık ırmık bir genç kadını için ağlamak ne güzel, ne mutlu şey...

Adaletin söz götürmez kararı ne olursa olsun, yığınların gözyaşları onu teselli edecektir elbet!

Bir genç kız düşününüz, henüz yirmi yaşın içinde... Bu genç kız, bir yüksek mühendistir, bir elektrik mühendisi!... Mektebini, özel öğretmenlerin yardımıyla, bol ışıklı, bol kitaplı bir apartmanın rahat koltuklarında yaşayarak bitirmemiş... Sinema gişesinde bilet satarak ekmeğini kazandığını yine gazetelerde okuduk...

Bu kız, mektep arkadaşı bir delikanlı ile tanışıyor. İkisi de gönül yaşındadır. İki elektrik mühendisinin damarları, birbirinden akım alan teller gibi... Aylar geçiyor, yıllar geçiyor ve bir gün, iş işten geçiyor!

Gazetelerdeki resmine bakıyorum: Sokaklarda geçmiş, köşuklarda geçmiş uykusuz geceler bile onu çirkinleştirememiş... Darmadağın saçları, korku dolu, büyük, iri gözleri, elmacık kemikleri çıkık yüzü, uzun, yaylı kaşları ile annesinin yanında yaptığından habersiz, şaşkın, ürkek bir çocuk...

O, ilkokulu, belki de eline bir oyuncak, bir bebek almadan bitirdi. O, orta okulu, belki de sıcak bir öğle yemeği yemeden bitirdi, o, liseyi, törenlere yeni esvaplar içinde pırıl pırıl katılmadan bitirdi, o, Teknik Üniversiteyi, manikürsüz, kuvaftürsüz, sinema

— Fena kaynatıyorlar S.
— Kongreye kadar soğu

gişesinde bilet satarak bitirdi.

Bu bahtiyar bitiş, hayatının bu bahtsız bitişi mi olacaktı onun?...

Belçikada sakat doğmuş çocuğunu öldüren genç ammenin beraatini düşünüyorum...

Ne dersiniz sayın hukukçular: Kanunların sert yapısına bir gönül esnekliği verecek Jüri usulü, hele böyle olaylar karşısında size kendisini aratırmıyor mu?...

Kırıklar!

Bir milletvekili, Mecliste:

— Aman, demiş, ağır vergilerle özel sektörün çalışma, kazanma, başarıma şevkini kırmayalım...

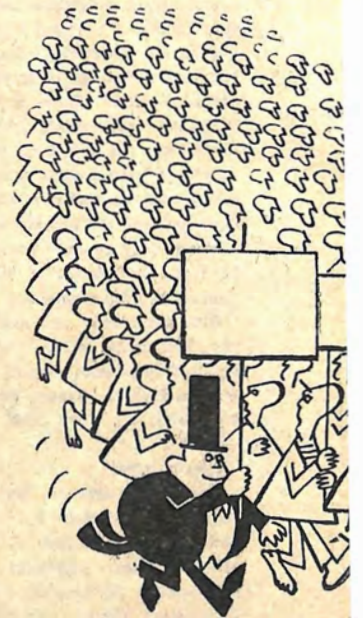
Arka sıralarda bu konuşmayı dinleyen bir başka milletvekili Turhan Feyzioğlu'na sordu:

— Pekili, ya dar gelirlinin, memurun, işçinin hali ne olacak üstad?

Feyzioğlu mahzum mahzun bacasını salladı:

— Onların kırılmadık yer yok kıl..

İnönü: «Halk önde gidiyor, idareciler b

Uygun

CAF

Yerli füze!

Kara Kedi!

Adalet Partisinde ihtilâf var, Adalet Partisinde müfritler var, mutediller var. Hep bunları yazıyor bağımsız gazeteler.

Kendilerinin gazeteleri de: «Adalet Partisi kuvvettidir, Adalet Partisinde hiç bir cereyan yoktur. Bütün iyeler, birlik ve beraberlik içindedir.» diye yazıyorlar.

Hangi tarafa inanacağımızı tam şaşırıyorduk ki yardımımıza gene gazeteler yetişti:

«Senatonun dükkü toplantısında Adalet Partililerin sıraları arasında dolaşan bir kara kedi, A. P. li senatörleri birbirine kattı.»

Ne diyelim

Otuz yıl önce Bağdat'a göç eden Türklerden bir kısmı, tekrar ana vatanlarına dönmüşler.

Irak'ı soranlara, bu eski vatandaşlarımız; «Aman yurdumuz gibisi yok,» diyorlarmış. Ve ekliyorlarmış: «Daha gelecek çok var.»

Ne dersiniz; otuz yıl sonra da olsa, yanlış hesabın Bağdat'tan döndüğü galiba doğru!...

Jetler!

Öğrenciler sessiz yürüyüş yaptı.

İşçiler sessiz yürüyüş yaptı. Avukatlar sessiz yürüyüş yaptı.

Ve şimdi de Adanada kadınlar sessiz yürüyüş yapmış.

Hadi ötekiler neyse ne ama; bari şu kadınların yürüyüşüne olsun «sessiz» demiyeelim. Mübarekler Jet uçaklarına benzerler. Yalnız aralarında küçücük bir fark vardır: Jetler, varacakları yere, seslerinden önce kendileri gelirler. Kadınların ise, varacakları yere, kendilerinden önce sesleri ulaşır.

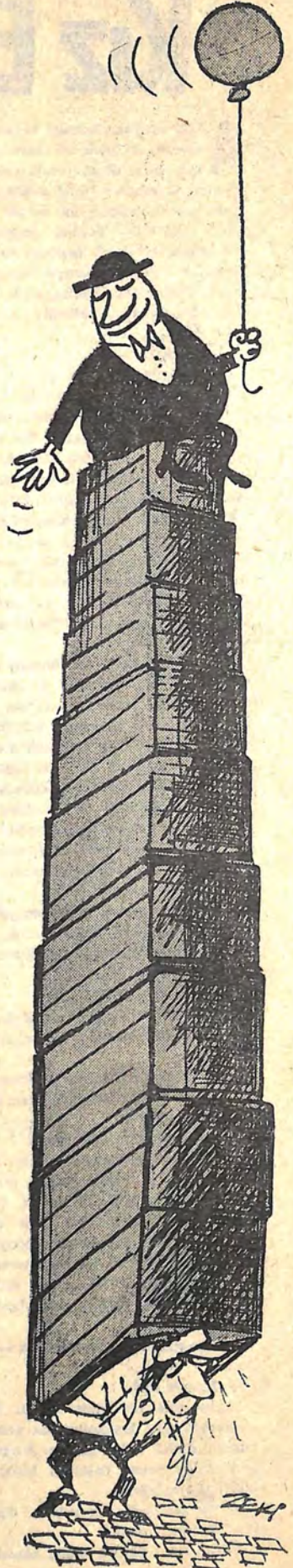
Çare

Cumhuriyet Halk Partisinin Ankara il kongresinde bir konuşma yapan Kasım Gülek:

— «C. H. P. yaralar almıştır, fakat yeniden canlanacaktır. Otuz bin genç üniversiteye girememiştir...» diye konuşmasına devam ederken, arka sıralarda oturan bir delege şöyle bağırır:

— Bu da lâf mı yahu, Üniversiteye giremedilerse, Halk Partisine girsinler!

Hakkı var adamın: C. H. P. kimliği, üniversite diplomasından kuvvettidir!

— Nasıl, yükün hafıfladı mı biraz?

aşam!
ni gidişe ayak uydurmalıdır» dedi.

Göz!

Amerika eyaletlerinin birisindeki hastanede, gözleri görmeyen bir kaç âmaya at gözü takılarak, dünyayı yeniden görmeleri sağlanmış.

Bir süre daha yapılacak denemelerden, olumlu sonuçlar almırsa, bu tarz, dünyanın diğer memleketlerinde de tatbik edilecektir.

Tıbbın bu yeni buluşu, zahmet edip bizim yurdumuza gelmesin. Düşünün bir kere:

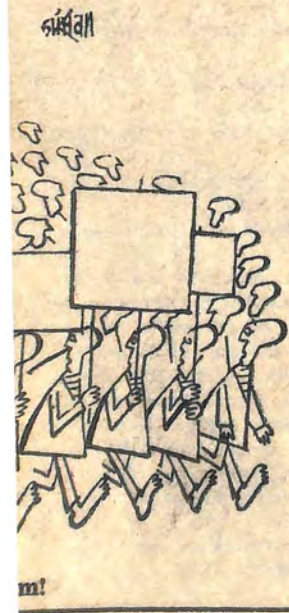
Şu, yol kesip, otobüsler, tirenler soyan dağ adamı...

Şu, karısını lokma lokma doğrayan canavar...

Şu, yedi yaşındaki yavruyu çalı dibine sürükleyen sapık...

Şu, sokakta öpüştüler diye, belindeki tabancaya asılıp güm, güm, güm bir genci kanlar içinde cansız yere yikan bekçi...

Evet, istediğiniz kadar uzayabilecek bu örneklerdeki adamlar, dünyayı insan göziyle görmüyorlar ya!...

Kız Evlât!

AĞIR ceza mahkemesi kapısı önünde, iki gözü iki çeşme kadının, belki de otuzunda yoktu. Ağlamasa, kendine biraz çekidüzen verse, yâni boyansa filân, pekâlâ da güzel sayılabilir. Yoldan geçerken yalnız gençleri değil, yaşlıları da arkasından bakıp, «Karıya bak, karıya!» dedirttikten başka, şöyle konuşmaladı tophayablirdi:

«Allah!»
«Yeyin!»
«İsrayım!»
«Ulan kitap gibi karı be!»
«Bu karı var ya bu karı!.. Şimdi nolaçak biliyor musun? Bol meze, bol şarap, yahut rakı, dışarda lâpa lâpa kar, içerde soba çıtır çıtır.. Ha? Bunu soyacan. Öf Allah öf!»

Ama ağlıyordu kadın. Kendini kapmış koyuvermişti. Zaman zaman, az ilerisinde, kafa kafaya çok önemli bir şeyler konuşan, daha çok da tartışan üç kıza bakıyor, bir şeyler söyleyecek oluyor, çekindiğinden mi, ne, vazgeçiyordu sonra.

Kafa kafaya verip çok önemli bir şeyler tartışır benzeyen üç kızın üçü de aynı yaşlarda, üçünün de göğüsleri henüz kabarmış, kalçaları yeni gelişmişti. Üçü de çocuktaki daha. Taş çatlasa on dört, on beşten çok değildiler. Birden kâhkahaları Adliye koridorunun cigara dumanı tüllenmiş havasında şimşek gibi çakıp, çevreyi kendilerine baktırmıca, ağlayan kadın artık dayanamadı:

— Nuran, dedi.

Üç kızın en güzeli, göğsü en gelişmiş, kalçaları en biçimlenmiş, at kuyruğu saçıyla horoz gibi döndü:

~ Ne var?

Kadın korka korka:

— Ne biçim gülmek o öyle? dedi.
— Gülmeyin biçim mi olur? Gülmek işte!

— Herkes size bakıyor yavrum...

— Bize ne herkesten? Nashata ihtiyacımız yok!

Sırtını annesine döndüverdi.

Anne, siyah başörtüsünü sırtına sırtırlı çözüp çenesinin altında yeni den bağlarken, göz göze geldik. Taş, tanış olmasa, dost, dost olmasa bile halden anlıyan biryle dertleşmek isteyen iyi bir insanın akışıyla baktı, hattâ utanç dolu bir gülümseme doladı dudaklarının.

Yanına sokuldum, çekinmeden sordum:

— Kızınız mı?

Nuran sert bir bakış fırlattı. Azarlayacak diye korktuysa da azarlamadı, dudak büktü sadece. Annesi görmemişti onun fırlattığı bakışı, büktüğü dudağı:

— Bu zamanda kız evlâdı, düşman başına! dedi.

Nuran artık dayanamamış olacak, ız önceki gibi gene çok sert bir bakışla birlilkte:

— Ben de aynı kanaattayım, dedi. Senin gibi cahil, anlayışsız aneler de düşman başına!

Gözlerinden ateş saçılıyordu. Arkadaşlarına dönmüştü bile.

Kadına korka korka sordum:

— Okuyor mu?

Nuran gene o sert, o hınçlı bakışlarından birini fırlatmıştı ama, bu sefer tepeden turnağa süzmekten de kendini alamadı. Süzdü, sonra beni Jan Pol Belmondo, Antony Perkins, ya da başkalarına benzetmemiş, yâni kendi ölçüsüne «Sükse» bulamamış olacak ki, cevap vermedi lüzum görmedi.

Sorumu annesi cevapladı:

— Beşi bitirdiydi...

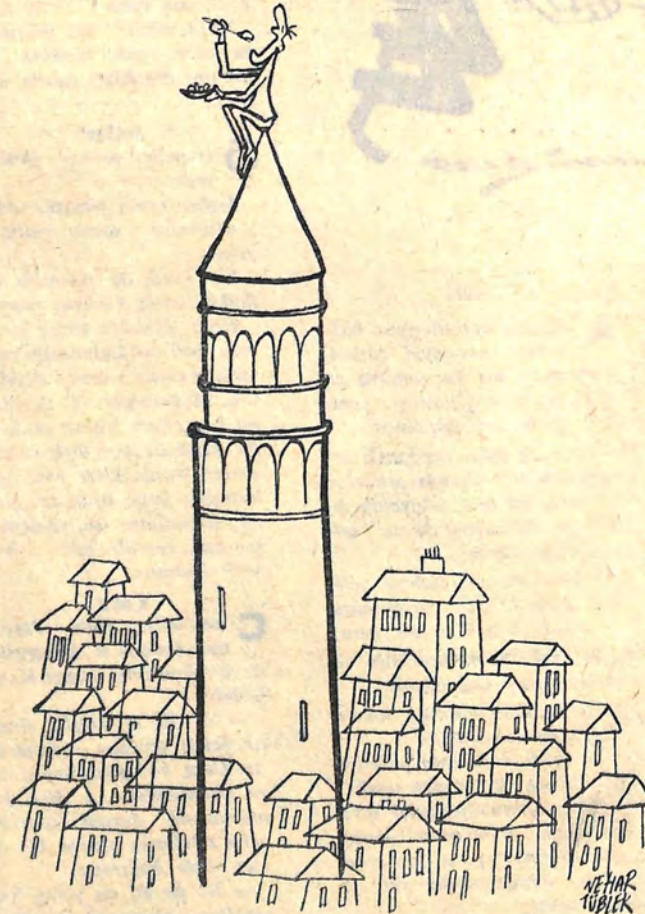
— Niçin gerisini getirmedi?

— Babası, o daha kundaktayken sizlere ömür...

— Peki, akşam kız sanata falan verseydiniz de terzi olsaydı...

Diyecek oldum, gene sanki «Al-lahım ne iğrenç adam. Karının aklına iş düşürüyor. Ayol senin işin yok mu? Çekip gitsene!» demek isteyerek baktı bir, sonra arkadaşlarına döndü. Hoşuma gidiyordu o-

Galata Kulesinde lokanta açılacak. (Gazeteler)

YAZISIZ

nun bu halleri. Arının deliğine çöp dörtercesine üsteledim:

— Peki, burada işi ne?

Nuran artık dayanamamış olacak, hırsıyla, beline dayadığı yumruklarıyla filân döndü:

— Kocaya kaçtım efendim. Öğrenmek istediğiniz başka bir şey var mı?

— Mersi, dedim. Yaşınız?

Arkadaşları kâhkahayla gülfince, alay edilmek istendiğini sanarak, galiba da onların yanında tuhaf bir aşâklık duygusuyla, ağlıyacak hâle geldi:

— Ben sizin oyuncuğunuz değilim! diye bağırıyor. Benimle alay edemezsiniz!

Hiç böyle bir niyetim yoktu. Üstelik insanlarla alay etmek değil, edenlere kızdım:

— Rica ederim, dedim. Yanlış anladınız beni!

— Evet, yanlış anlamışım. Ben bir insanın bakışından anlarım niyetini!

— Bakın yanlışınız işte, anlıyamadınız!

— Evet anlıyamam.

Sustuk.. Epiyce sustuk. Bu ara mübaşirin sesi çınladı:

— Nuuuuraaaaan! Doğaaaaan!!..

Nuran annesiyle mahkeme salonuna girdikten az sonra, bilekleri kelepçeli, genç irisi, uzun boylu, taş çatlasa on dokuzundan fazla olmıyan bir delikanlı jandarmaların arasında göründü. Nuran'ın mahkeme kapısında bekleyen iki arkadaşı heyecan içindeydiler. Delikanlıya hayranlıkla bakıyorlardı. Birbirlerine çakturmamağa çalışarak şuralarını, buralarını düzelttiler. Belliydi ki onlar da kesiliyorlardı genç adama. Genç adamsa, sonu nasıl olsa kendi lehine biteceğinden emin bir yerli filim jöni kadar mağrur, hattâ kahraman, geldi, hayranı iki kıza başıyla şöyle bir selâmlayıp mahkeme salonuna girdi.

Kızlardan kumralı kendini tutamadı:

— Evlâdını! dedi.

Esmeri ekledi:

— Tıpkı tıpkı Alen Delon, değil mi?

— Evet ama saçlarını neden böyle taradı acaba?

— Farkında mısın? Mahzundu biraz!

— Yaa.. Hapishane köşelerinde... Dayanamadım, sordum:

— Kim bu delikanlı?

Nuran gibi yan yan bakıp aşağıdan yukarı, yukardan aşağı sızdıktan sonra: «Ayyy.. Bu adam da çok sıılır!» demek istediler. İstediler ya gene de sorumu cevapsız bırakmak için, kumralı:

— Tanımıyor musun? dedi.

— Yoo..

— Nasıl tanımazsın ayol? Atar-yemez takınının sol içi!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Ne kadar geç!

Bir baba kızına çıkışıyordu:
— Nişanlın akşamları çok geç saatlere kadar oturuyor; bu hiç hoşuma gitmiyor doğrusu!..
— Hiç de değil babacığım; siz yattuktan sonra beş on dakika oturup gidiyor!
— Neyse, neyse! Şimdi bunu münakaşa etmiyelim. Yalnız kendisine lütfen söyle; giderken benim sabah gazetelerimi de alıp götürmesin...

Misyonerler

Küçük Jacques babasına soruyordu:
— Babacığım söyle bana, misyonerler ölünce göğe mi çıkarlar?
— Peki babacığım; ya arslanlar, onlar da ölünce göğe giderler mi?
— Hayır yavrum; ne işi var arslanların gökte?
— İyi ama babacığım, eğer bir arslan bir misyoneri yerse ne olur?..

Sonu iyi biten hikâye

Karısına diyordu ki:
— Eğer isteseydin beni dünyanın en mes'ut erkeği yapabilirdin!
Kadın kocasını gayet iyi anlardı zaten; mahkemeye başvurdu ve boşandılar.

Ne yazmış

Kadın oğlunun öğretmeninden şikâyet dolu bir mektup almıştı. Mektebe gitti ve öğretmeni buldu:
— Louis hakkında yazdıklarınız beni çok müteessir etti; bundan sonra onunla çok ilgileneceğim. Yalnız mektubunuzun son satırlarını bir türlü okuyamadım, ne yazıyordunuz acaba?
Öğretmen mektubu inceledikten sonra sonunu okudu:
— "... Bütün bu kusurlarına ilâveten Louis'nin yazısı da çok okunaksız.."

— Ne zamandanberi burada manevra yapıyorlar acaba?..

Reçeteler

İki mösyö karşılıklı günün meseleleri üzerinde tartışıyorlardı; biri:
— Bugünlerde doğru giden ne var zaten; diye şikâyet etti. Meselâ; doktorları ele alalım; onlar da mesleklerini baştan savma yapıyorlar..
Diğeri itiraz etti:
— Ben senin fikrinde değilim; benim doktorum geçen gün bana öyle bir reçete yazdı ki sorma! Önce götürdüm eczanede yaptırıldım. Eczacı bana reçeteyi geri verdi; o akşam onu tiyatrodan dâvetiye olarak kullandım. Daha sonra trende abonman kartı olarak işime yaramağa başladı. Geçen akşam ise bir de ne göreyim, bızım küçük kız oturmuş piyanoda reçeteyi çalmıyor mu?

Tesadüf

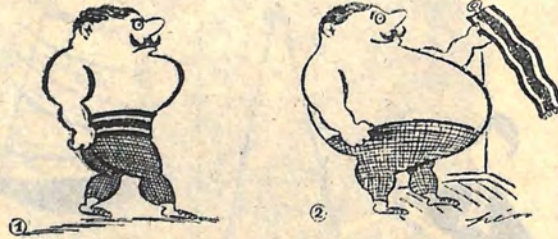
İki mösyö karşılıklı günün meseleleri üzerinde tartışıyorlardı; biri:
— Bugünlerde doğru giden ne var zaten; diye şikâyet etti. Meselâ; doktorları ele alalım; onlar da mesleklerini baştan savma yapıyorlar..
Diğeri itiraz etti:
— Ben senin fikrinde değilim; benim doktorum geçen gün bana öyle bir reçete yazdı ki sorma! Önce götürdüm eczanede yaptırıldım. Eczacı bana reçeteyi geri verdi; o akşam onu tiyatrodan dâvetiye olarak kullandım. Daha sonra trende abonman kartı olarak işime yaramağa başladı. Geçen akşam ise bir de ne göreyim, bızım küçük kız oturmuş piyanoda reçeteyi çalmıyor mu?

Terbiyeli köpek

Yeni ve cins bir köpek satın almıştı, fakat hayvanın karnı açtığı zaman durmadan şikâyetçi idi. Bir arkadaşına bundan dert yanıyordu:
— Ama dedi; bak görürsün bu hayvanı terbiye edeceğim!
Arkadaşı ile iki ay sonra yolda karşılaştılar:
— Nasıl, köpeği terbiyeye muvaffak oldun mu?
— Sorma azizim, sorma! Şimdi her yemek saatinde yemeğini yemesi için ben havlıyorum!

Tesadüf

Hızla otomobiliyle giderken tam o sırada kaldırımdan yola inen yaşlı bir adamcağıza çarptı. Bereket ki tam zamanında fren yaptı ve yaşlı adam iki üç ufak sıyrıla kazayı atlattı; otomobili:
— Öbür dilerim dedi; ama ınanır bana, tam yirmi senedir otomobil kullandım daha hiçbir canlı mahlûku ezmedim!
Yaşlı adam başını salladı:
— İnanırım, ben de tam elli senedir yaya dolaşıyorum hiç çignennedim.

YAZISIZ

— Onu herkes tanıır!
— Millî takıma bile namzet seçildi..
Düşündüm, düşündüm çıkaramadım. Onlarsa bilgisizliğine şaşıyor, bu bakımdan da beni küçümsüyorlardı herhalde.
— Neyse, dedim. Nuran'ın süksesi mi yâni?
İkisi de aynı anda iğne değmiş gibi heyecanlandılar. Gözleri büyüdü:

— Ne münasebet?
— Hiç de bile..
— Peki ama bakın, mübaşir ikisinin adını bir arada çağırdı..
— Çağırısın şekerim, dedi kumral. Çocuğun ardına düştü düştü..
Esmer sinirlil sinirlil:
— Ama ne!
— Erkek o, onun elinin kınası. Öyle değil mi ama Cenan?
— Doğru şekerim. Nuran'ın kızdığı kadar var annesine!

— Var tabî.
— Ne olursa olsun, senin kızınla deniz kıyısına inmiş, geceyi sandalın içinde geçirmiş. Öyle değil mi anı?
— Öyle tabî. Hemen mahkemeye verecek ne vardı?
— Sonra, çocuk hapis yatmakla eline ne geçecek?
— Mahallenin en süks çocukçu!
Sordum:
— Doğan okuyor muydu?

— Lise sondan belgeli, dedi emmeri.
— Belgeli ama, bitirmesine ne lüzum var?
— Hiilç..
— Kulübü profesyonel yapacak. Millî takıma da seçildikten sonra... Püh!..
— Diplomaya ne ihtiyacı olacak?
— Ama ne!..

Orhan KEMAL

— 49 —

Paşa büsbütün perişan vaziyette... Helecanan dili doluyor, yutkunup duruyor... İşaretle beni yanına çağır, önüme bir varaka fırlattı: kaşlarını çatarak: (Çabuk oku) diye uzattı:

Hacı bey de, cebindeki cüzdanından bir kâğıt çıkararak, tıpkı nazır paşa gibi kaşlarını çatarak, (oku!) diye uzattı:

«Önümüzdeki pazar günü, Kadıköyünde, Kuşdili çayırında, bazı İngilizler tarafından top müsabakaları icra edileceği ve bu müsabakaya bizim gençlerin de iştirak etmeyeceği, bir muhbiri sadık imzasıyla haber verilmiş olduğundan, bu gibi muhilleri asayiş ve marazii şahane münafi mevaddın külliyyen meni icrası ve tahkika! lazime yapılarak merkumanın derdest ve isticvabı ile ilâh...»

Hacı bey, gene yakası açılmadık küfüllerle diyordu ki:

— Evvelâ adı üstünde: Top, saniyen, balyemez gülleri kadar bir alânetmiş... Maazallah barutla, dinamitle doldurulması imkânı da varmış, elektrikli olması da muhtemelmiş... Oyun moyun derken hafazallah, bir de bakıyorsun ki, Kadıköyünün yarıtı uçmuş... Daha tehlikeli noktalar var amma, onu hiç açmıyayım... Hem efendim, her biri kazık kadar, bir alay baldırı çıplığın bir araya toplanması, başbaşa vermiş, ecnebilerin arasına katılması olur cüret ve habaset mi?..

Hacı bey, şimdi de kakhahalar karıştırarak, başka bahse geçmişti:

— Bazen de fos, pestenkerani ihbarlar oluyor. Meselâ geçen gün, yine nezarete, bizimkilerden bir dan galağın imzasile bir varaka geldi.. Güya, Avrupa firarilerinden Aşot namında bir kimse, gizlice Dersaadete gelmiş; her akşam, hava karardıktan sonra, kadın kıyafetine girerek Sulumanastır taraflarında dolaşmış, kilisenin bitişiğindeki eve girip çıkıyormuş... Damat Mahmudun kilercisi imiş ve Avrupa'ya beraber kaçmışmış... Nazır paşa, derhal beni çağırttı. (Benim gözbebeğimsin; benim gözbebeğim olan velinimetin de hâs bendesi demektir. Muhbiri yanına al, dakika geçirmeden Samat'yaya koş, düzüyü yakala!) emrini verdi... Alâmeti farikasını da tarif

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

etti: Burnunun tepesi kara benli, şaşı gözlü, seyrek bıyıklı bir herif... Yanıma o muhbirle iki kişi alıp şipşak bir arabaya atladım. Çeyrek saat geçmeden, kilisenin yanındaki eve damladım... Maiyetimdekilerin ikisini köşeye bırakıp, muhbirle eve yaklaştım. Elleri cebine sokup, parmağı tabanca tetiğine geçirip, ya herrü, ya merriü, kapıyı çaldım... Aralıktan, çatlak sesle: (Kimdir o?) diye kart bir karı kafası uzandı. Yanımdaki: (İşte ta kendisi, yakaladım!) derdemez hemen içeri daldık... Burnu kara, benli, şaşı gözlü, seyrek bıyıklı dedikleri herif halis muhlis bir ermeni dudusu değil mi?

Hacı bey, kendini sırtüstü yere vermiş; (Vallahi yalanım yok, billâhi atmıyorum; siz de, benim gibi kah kah gülsenize be mübarekler!) diye büküm büküm bükülüyor, güya kcmiklik yapmağa da yelteniyor; yine çenede:

— Karı, 60 lık fakat tavlannmış mı tavlannmış. Çekitaşlık gövde, Kırım ineği gibi memeler, kara kara bıyıklar... Yanımdaki avanak: (Ulan çıkar şu fistanını, aç şu göğsünü, içinde yalancı meme filân olmasın!) diye yüklendikçe karı: (ka esnaf takımından değilim, Küçük Zibada oturmuyorum. Bağırışında-

kini çıktım amma o iş çoktan bidden geçti; kocama sadık, gelinli, damatlı bir kartalozum!) diye bangır bangır bağıyor; ben de kakhahadan kırılıyorum... Bizim andavallı, kariyi iri kemikli, kalın sesli, pırasa bıyıklı görünce, erkek sanmış; iş olsun diye derhal nezarete jurnahı basmış...

Kanarya olur kadın değil. Bizi yalnız bırakmak için, ikide bir so-faya, bitişik odaya çıkıp giriyor.

— Kusura bakma Hacı beyciğim, ev kadınının işi gücü eksik olmaz! siz oturun, görüşün!.. diyerek bizi yalnız bırakıyordu.

Nihayet, başından boynuna doğru, yemeniyi sımsıkı dolamış olarak, ciddi ciddi kapıdan başını uzattı.

— İkindiye kaçıracağım, dedi: bugünkü kargaşalıktan öğleyi de kılmadım; merhum Rızacığım da okuyacağım, Pembem söylesin, ciğerparemin ruhuna günde iki defa okumadan, akşamı edebilir miyim?.. Siz sohbetinize, keyfinize bakın, ben alt kata gidiyorum.

Odadan çıktı: merdivenden tıkr tıkr indi; camekân kapısını hızla kapadı. Sanki, (rahatınızı bozmayın, işte ben aşağıdayım!) der gibi kapa-yış.

Akşam olmuş; güneş, neredeyse batmak üzere...

Kanarya ile birbirimize bakıyor, kaş gözle işaretler ediyor, Agavninin nerede kaldığına meraklanıyor.

Acaba tuttular mı?.. Yakalayıp götürdüler mi?.. İstintaklara mı çekiyorlar?..

Tutup yakaladıklarının ehemmiyeti yok. Fakat ya hoşboğaz mahlûk, çeneyi açıp her şeyi söylesen... Necatüddin kaç gecedir evimizde idi, ahabbımızdır, derse...

Vakia Kanarya, üstüste tenbih etmiş, ağzından bir şey kaçırırsan, mahvolduk. Dudaklarından bir lâf değil, bir harf çıkarmıyacaksın; pek dara geldin mi, dilsizmiş gibi isaretle konuşacaksın, demiş ama, Agavniye güven olur mu? Öleceğini bilse çenesini zaptedemez...

Kanarya, Hacı beye belli etmeden, mütemadiyen kaşlarını oynatıyor, çarpıntılar kalktığını anlatmak istiyordu.

Hacı bey, saate baktı: — Bizim dalburunlar görünmedi, dedi. Galiba işlerini bitiremediler, dediğim köşkleri sıraladılar. Boş duracağımıza bir de kiriz havası tutturalım; çiftetelliye, köçeğe girişelim; Pembe kalksın; omuz titretip, gerdan kırıp, ceylân gibi sekip, bizi yakıp kavursun.

Kapının çalındığı işitildi. Ayşe hanım, hemen pancuru aralayıp sordu:

— Kim var orada?
— Ku, ku, ku, ku...
— Komşunun çocukları saklam-baş oynuyorlar galiba...
— Ku, ku, ku, ku...

Kanarya:

— Lâhavlennin boncuğu!.. Kükümav mı, kumru mu, bu ses te nenin nesi?.. diye kakhahada iken, Hacı bey:

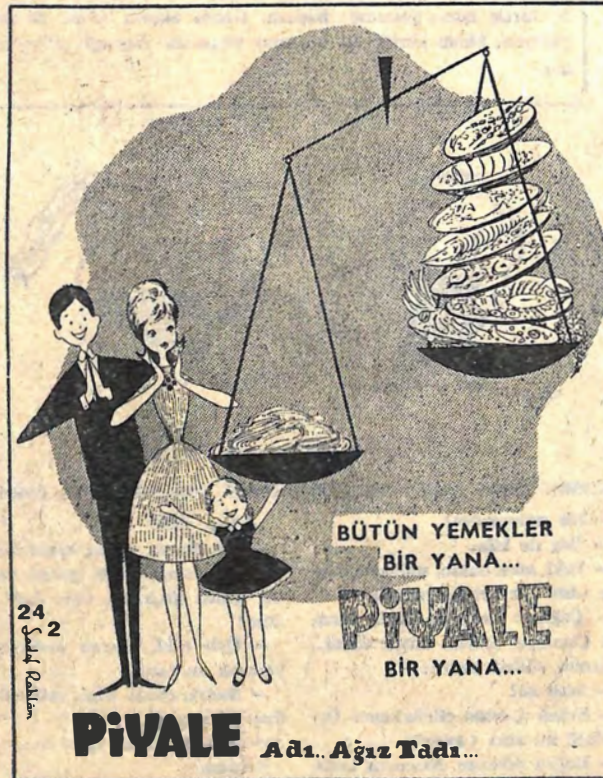
— Ne var Kadri? diye atıldı:
— Ku, ku, ku, kumiser... Nu, nu, nu...

— Komiser Nuri bey mi geldi?
— Na, na, nazır paşa göndermiş. He, he, he he rifi soruyormuş...

Hacı bey:

— Sen, çabuk arkadaşlarının yanına git, ben şimdi geliyorum! derken kaşları çatılmış, yüzü ekşimişti.

— Canına yandığım çiftetellisini seyrederdik!.. diye avucunu ensesine indiriyor, Ayşe hanım da:

Sedef Reklâm — 82 - 198

(Devamı var)

bir çalgıcının seyahati

cizen:

BÜLENTİ
SEREN

Genç Kız

RONA JAFFE
Çeviren:
GÖNÜL SUVEREN

— 62 —

April üzüntü ve kederden ne yapacağını şaşırmıştı. Nihayet mırıldandı. «Yalnız mı gideceksin?»

Dexter, «Bir kız bulursam, o zaman yalnız gitmem.» dedi. Giyinme odasına geçerek saçını taramağa başladı. Açık kapıdan April, onu görebiliyordu. Genç adamın apartmanına ilk geldiği o yazı düşündü. Onu öpmeye çalıştıktan sonra yine aynaya aynı pozlarla bakmıştı. Sonradan da... Onu öptükten, seviştikten sonra da April Dexter'in saçını tarayışını kaç defa seyretmişti. April için Dexter'in saç taramasının mühim, romantik bir mânası vardı artık. Genç kız, aynada saçını tarayan bir erkeği aynı saadet ve üzüntüyle bir daha seyredip seyredeceğini düşünürdü.

Dexter sâkin bir tavırla, «Geçen gün bir partide bir kızla tanıştım.» dedi. «Belki onu Avrupaya davet ederim.»

«Bir... kız.»

«Evet.»

April, «Bir kıızı... Yabancı bir kıızı Avrupaya mı götüreceksin?» diye haykırdı.

Dexter aynaya eğilerek parmaklarıyla saçının dalgasını düzeltmeğe çalıştı. «Tabii kıızı evvelâ burada bir iki kere gezmeğe götürür, kendisinin hoşlanıp hoşlanmadığını anlarım.»

«Başka bir kıızla nasıl gidebilirsin?» Bu bir sualden ziyade ıstırap dolu bir feryattı. Genç kıızın başı dönmeğe başlamıştı.

Dexter gayet makul bir tavırla, «Seni götürmem ki.» dedi. «Hemen evlenmeğe kalkarsın. Birbirimizi çoktanberi tanıdığımızı, senin vaktini ziyan ettiğimi söyler, canımı iyice sıkarsın.» Dexter'in sesinde hakikaten kendine çok acımış gibi bir ifade var mıydı? «Madem senin vaktini bu kadar ziyan ettim, birbirimizi bundan sonra görmememiz daha iyi olur.»

April, «Dexter!» dedi. «Bana çatıp durma. Sana vaktimi ziyan ettiğini hiç bir zaman söylemedim. Birbirimizi ne kadar zamandanberi tanıdığımızı söylememin sebebi, bu bir senenin aramızda büyük bir bağ oluşundan. Böyle şeyler söyleme... Yalvarırım, sevgilim.»

«Fakat ben söyledimde ciddi-yim.» Cebindeki mendilin uçlarını düzelterek, giyinme odasından çıktı.

«Başka kıızlarla mı gezeceksin?»

«Evet... Her gün bir kıızla...»

Bu fikir çok hoşuma gitmiş gibi de bir hali vardı. «O zaman hiç biri kendisinin bir senesini ziyan ettiğimi söyleyemez.»

April, korkuyla sordu. «Ya ben ne yapacağım?»

«Seni bu gece yemeğe davet ettim. Lokantaya da götüreceğim.»

«Ya... Yarın?»

«Başka birini bulursun...»

★

Daha sonra apartmanında yalnız kaldığı zaman April, Dexter'in

bütün söylediklerini bir bir hatırladı. Kendisinin zekice, mantıklı ve sevgi dolu cevaplarını da öyle. Fakat Dexter bunların hiç birini de anlayamamıştı. Birlikte yemek yediler, daha doğrusu masanın başında karşılıklı oturdular. Dexter yemek yedi, April ise göz yaşlarını tutmağa çalıştı. Yemek yiyemediği gibi içki de içemedi. Bu yüzden de sarhoş olup, ıstırabını da unutamadı. Gözlerini Dexter'in yüzüne dikmiş, genç adamı, aralarındaki şeyin birdenbire tamir olmayacak şekilde neden yıkıldığını anlamaya çalışıyordu. Fakat Dexter'in yüzünde gördüğü ifade April'i şaşırtıyordu. Dexter'inki münasip mekteplere gidecek, yaşlı dostlarla konuşarak ve yabancılarla tanışarak fevkalâde bir hale soktuğu son derecede kibar bir maskeydi. Fakat genç adam sesini tam mânasiyle kontrol edememekteydi, bu yüzden sesinin tonunda o çehresindeki sevimlilik ve nezaket yoktu. April sesinden genç adamın son derecede rahatsız olduğunu da anlamıştı. Bu genç kıızın hayatının en uzun ve en feci, fakat bir cihetten de en kısa yemeğiydi. Zira Dexter ona kendisini bir daha görmeyeceğini kat'i surette söylemişti.

«Böylesi daha iyi... Keseriz olur bitor. Devam ederse, her gün münakaşayla birbirimizin hayatını zehir ederiz. Ben bu işi burada sona erdirmek niyetindeyim.»

April, «Yalvarırım...» dedi. «Şükran gününe kadar bekle. Yalvarırım. O bayramı yalnız geçirmeğe tahammülüm yok. Noel'de eve gideceğim, fakat Şükran Günü...»

Dexter hiddetle cevap verdi. «Şükran gününe daha iki ay var!»

«Fakat bu o kadar uzun bir müddet değil mi.»

Dexter, «Hayır.» dedi. «Bu gece ayrılırız.»

April ertesi günü büroya gidecek halde değildi, telefon ederek hasta

olduğunu söyledi. Yalan da değildi, genç kız hakikaten hastalanmıştı. Sırtında ise hâlâ bir akşam evvel yemeğe çıkarken giydiği elbise vardı. Saat on bir de Dexter'in bürosuna telefon etti.

Genç adamın sekreteri, «Kim arıyor?» diye sordu.

«Miss April Morrison.»

«Çok müteessirim Miss Morrison, fakat Mr. Key büroda değil...»

Sekreterin sesi hakikaten üzüntülüydü, belki de vaziyeti biliyordu. April genç adamın apartmanına telefon etti. Fakat cevap veren olmadı. Onun üzerine Dexter'i tekrar bürosunda aradı. Saat on ikide, üçte, dörtte ve dört buçukta telefon etti. Her seferinde sekreterin sesindeki teessür de artıyordu. Arada April Dexter'in apartmanını da arıyordu. Nihayet genç kız, sekreterin neden o kada: müteessir olduğunu anladı. Dexter bürodaydı ve iyi kalpli bir kadın olan sekreteri, fazla üzüntü çektiği sesinden belli olan April'e yalan söylemek mecburiyetinde kaldığı için bir hayli sıkılmıştı...

19

CAROLINE

Sonbaharın nihayetine doğru Caroline Bender, Paul Landis ile bir senedenberi gezmekte olduğunu farketti. Maamafih bu yıldönümü onun romantik hislere kapılmasına da sebep olmadı. Genç kız sadece Paul'u bu kadar uzun zamandanberi görmesine rağmen, ona karşı duyduğu hislerde bir değişiklik olmasına şaşırmıştı. Sadece genç adam eski bir arkadaş olduğu için onun yanında kendisini rahatsız hissetmiyordu. O zamana kadar hiçbir erkekle bu kadar uzun müddet arkadaşlık etmemişti. Eddie müstesna tabii. Fakat Eddie ile o, birbirlerine âşıktılar. Caroline, «Bu bir tahammül rekoru.» diye düşündü. «Ama kimin tahammülü?»

Ertesi akşam yemekte bu yıldönümünden Paul'a da bahsetti. Genç adam o kadar heyecanlandı ki, «Bunu tesid etmemiz lazım diyerek,» hemen şampanya ısmarladı.

Şampanyayı içer ve kadehinin üstünde Paul'u süzerken, Caroline, «O karısının doğum gününü veya

evlenme yıldönümlerini asla unutmıyacak,» diye düşünüyordu. Biraz kederlenmişti. Zira hiçbir zaman Paul'u sevip onunla evlenemeyecek, onun bu düşünceli hareketlerinden de bütün ömrünce mahrum kalacaktı. New York'da geçirdiği ikinci sene de sona ermekteydi ve genç kız düşünceli erkeklerin ne kadar az olduğunu anlamaya başlıyordu. Orada Dexter Key gibi gençler vardı meselâ. Caroline, April'e yaptıklarından dolayı ondan nefret ediyordu. Dexter gayet yakışıklı ve şirindi. Kendi kendisini o kadar çok seviyordu ki, bunu saklamağa bile lüzum görmemekteydi. Bu iki son zarfında ahbablar yüzünden bir s' rü gençle de tanışmıştı Caroline. Bu yaşlı tanıdıkları, ki ekserisi ka dındı, «Senin iyi bir gençle tanışmanı istiyorum,» diye söze başlarlar ve Caroline'in başına gayet tatsız bir genci sarıverirlerdi. Bu amatör ara bulucular Caroline eteklik, genç de pantolon giydiği için artık başka bir şeye lüzum olmadığını, onların daha ilk görüşte birbirlerinin kollarına atılacaklarını zannederlerdi. İşte bu yüzden, Paul gibi kendisini hakikaten seven bir gençle ahbablık etmesi hoş bir şeydi. Caroline, sırf izdivaç arzusu yüzünden Paul gibi gençlerle evleniveren nice kız tanıyordu.

Son aylarda Caroline sadece iki şey düşünür olmuştu. Bunlardan birincisi Eddie'ydi. Caroline kendi kendine durmadan, «Eddie ile evlenseydim, diyordu. «Bu gün me'sut olacaktım. Bütün bu sıkıntılara tahammül etmiyecektim.» O zaman kafasında ikinci düşünce belirliyordu. «O zaman böyle fevkalâde bir isim de olmayacaktı.» Maamafih Caroline Eddie'nin karısı olabilmek için işini fedaya hazırdı. Veya onunla evlendikten sonra bir müddet daha çalışırdı. Eddie onunla öğünür, Caroline'in bu işi yapmak istediğini anlayınca ona müsaade ederdi. Belki Paul da bunu isterdi. Fakat genç adam kendi işi, hukuki meseleleri ile meşguldü ki, Caroline'inkini basit bir oyun farbediyordu. Bilhassa bir kaç Derby kitabına bakmış ve bunların budalalara layık olduğunu söyledikten sonra, bu kanaate varmıştı.

Paul, «Bu akşam bir yere gitmeliyiz,» diyordu. «Madem yıl dönümümüz. Tiyatro bileti bulmanın imkânı yok. Bana neden evlece söylemedin?»

Caroline, «O kadar mühim değil de ondan,» diye cevap vermek istedi. Fakat sadece omuzunu silmek ve gülümsemekle iktifa etti. «Sinemaya da gitsek olur, Paul.»

«— Olmaz... O halde Blue Angel kulübüne gidelim.»

Karanlık kulüpte, eli Paul'un avucunda rövüyü seyrediyordu. Gregg le birlikte oturduğu apartman böyle gece kulüplerinde verilen süslü kibritle doluydu. Gören de Caroline'. in New York'da çılgınlar gibi eğlendiğini zannedecekti.

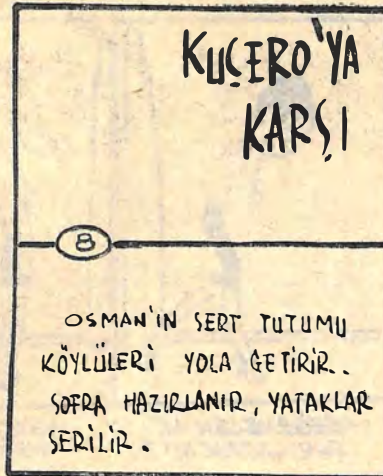
Bir zamanlar o kadar bayıldığı apartman artık Caroline'e pek küçük gözükiyordu. Gregg'in de onun da ayrı yatak ve oturma odalarına ihtiyaçları vardı. Fakat henüz yalnız yaşamağa hazır değildi.

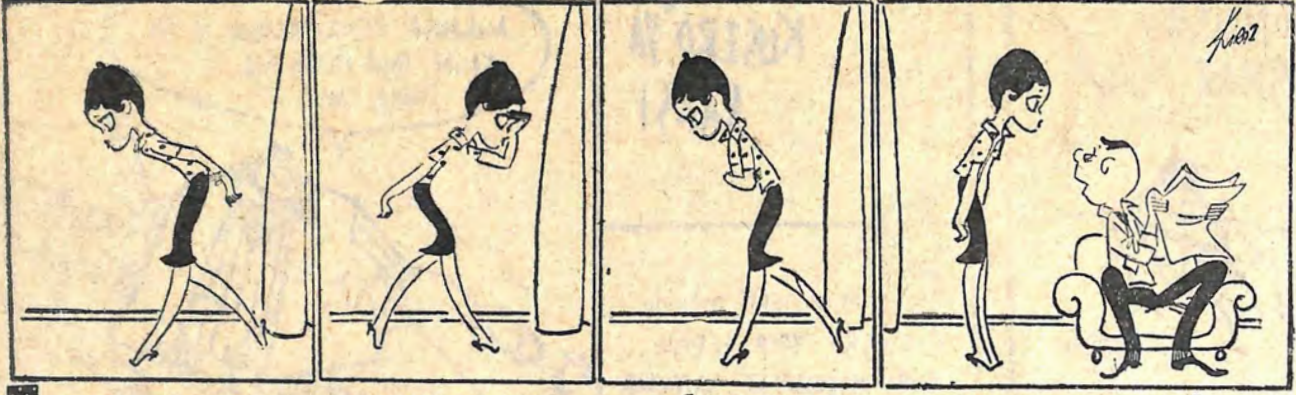
(Devamı var)

Soğan, sarmısak, ve bütün kokuları ile ağız ve vucuttan intişar eden nahoş kokuları izale eder Ağızda eritilen tabletler latif bir rayiha bırakır.

KLOROFILLI
Mental
TABLETLERİ

AK — 197

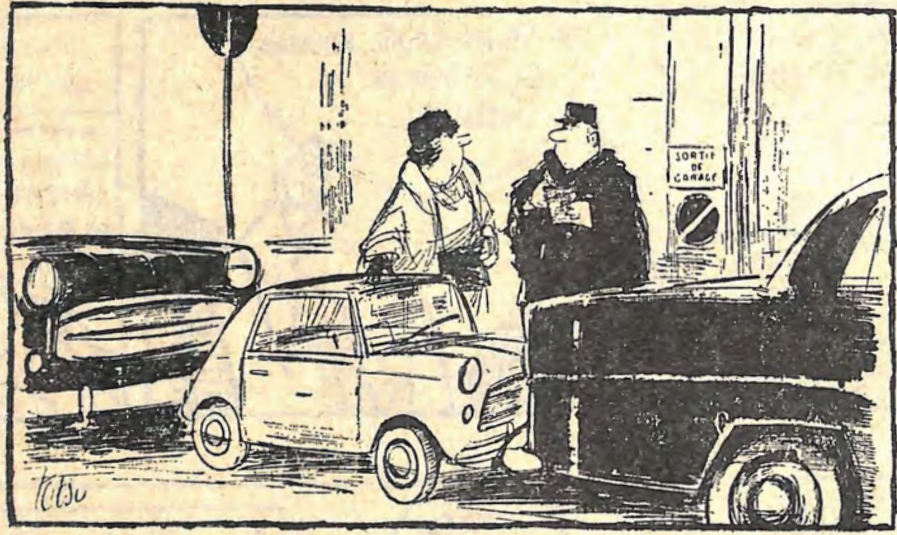
-SAÇIMI SİYAHİ BOYATTIĞIM İÇİN...

-KOCAM NE DİYECEK ACABA?..

-BEĞENECEK Mİ. DARILACAK MI?..

-SAÇLARIN MI?.. ESKİDEN NE RENKTİ?..

Dünya KARIKA TÜRLERİ

-DAHA CEZAYA EHLİYETİ YOK... BAKSANIZA, NE KADAR KÜÇÜK!..

1

2

YAZISIZ

3

Hangi Burçta doğmuş olursanız olunuz
Eğer Ziraat Bankasında tasarruf hesabınız varsa

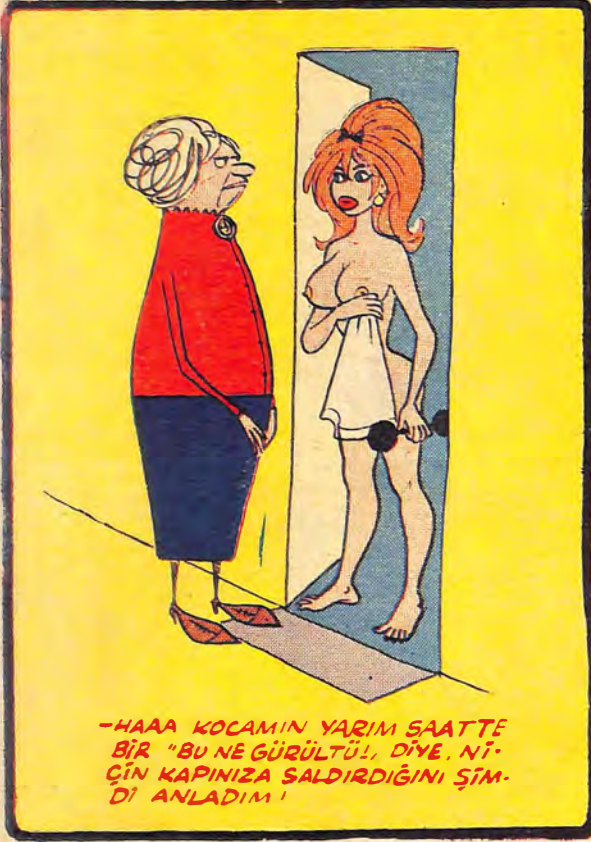
ŞANS.YILDIZINIZ
mutlaka 'parlak' olacaktır

En büyük para ikramiyesi
En fazla şans dalma
Ziraat Bankasıdır.

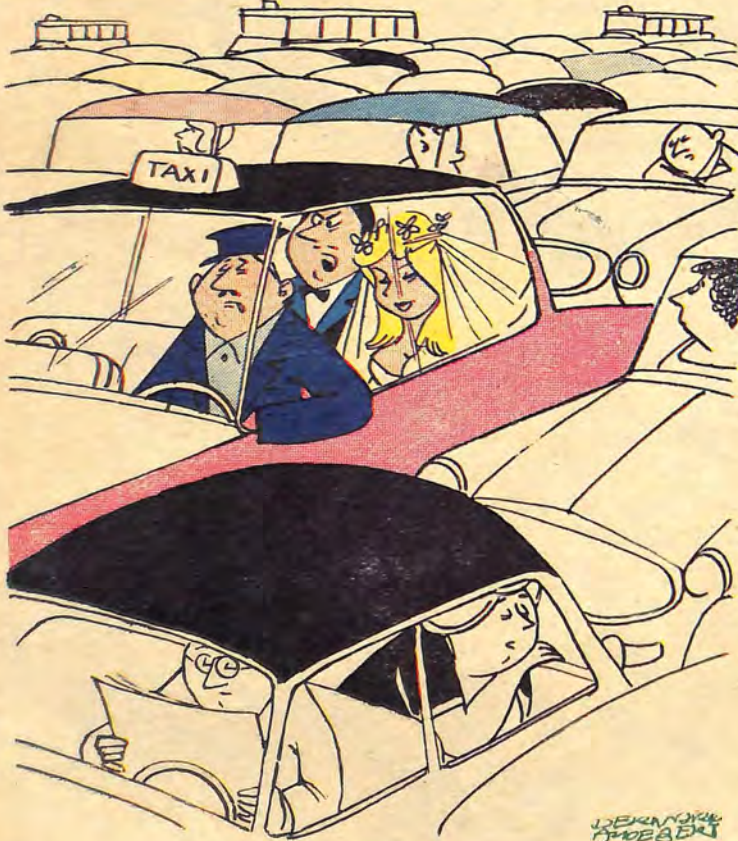
A. Ayhan.

ZİRAAT BANKASI

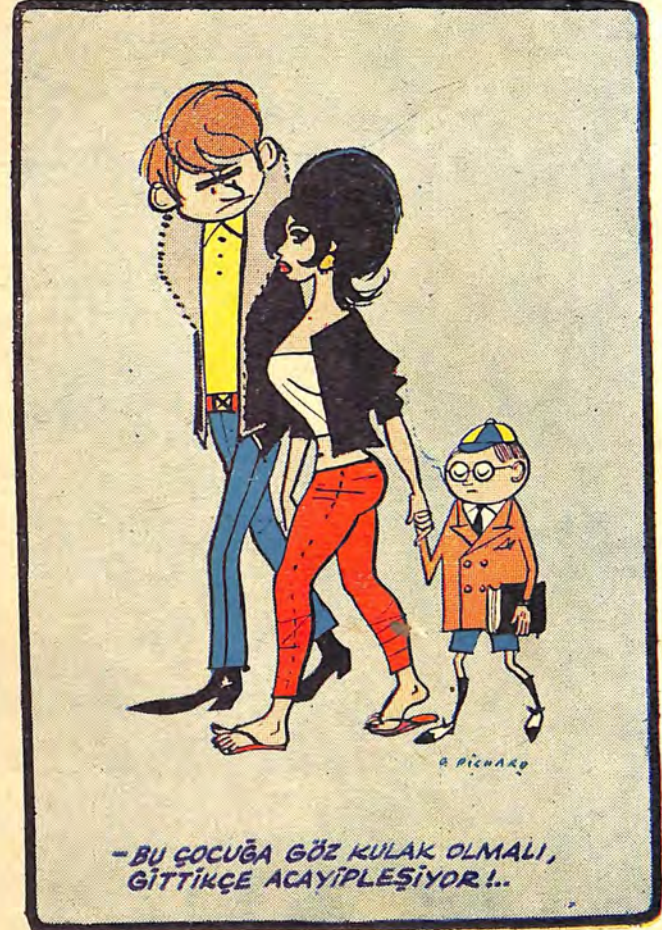
Akbaba

- BÜTÜN AĞAÇLAR SOYUNUYORLAR...
- E, NE DURUYORSUN SEVGİLİM, SEN DE BİR FİDANSIN!

DAMAT - NE ZAMAN ACELE BİR TŞİM
OLSA YOL TIKANİYOR!..

- BU ÇOCUĞA GÖZ KULAK OLMALI,
GİTTİKÇE ACAYİPLEŞİYOR!..